

ДОГОДИЛО СЕ...

ПОЧАСНИ ГОСТ. — Двадесет двогодишња Мерин Кокс, добитница сребрне медаље за прескакање препона на коњу на последњој Олимпијади, одржаној прошле године у Мексику, удала се недавно за познатог енглеског цокеја Дејвида Моулда. Први почасни гост на свадбеној свечаности био је њен коњ Стрелер.

МИНИ-СУКЊЕ ИСКЉУЧЕНЕ. — Један од последњих енглеских пароброда-тегљача с точковима кренуће на пловидбу преко океана пошто је откупљен за Поморски музеј у Сан Франциску. Поред 9 чланова посаде на броду ће се налазити и 3 младе Американке које ће радити као куварнице. Да би могле да крену на ово необично и дуго путовање, све три су дале оставку на своје досадашње запослење и потписале обавезу да за време пловидбе неће носити мини-сукње!

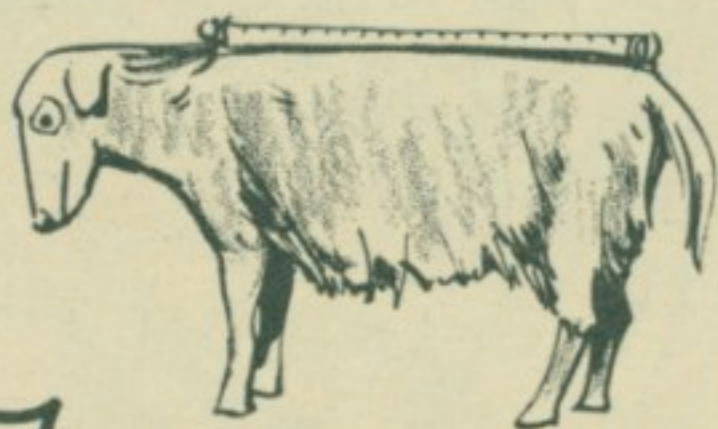
Ripley Веровати или не!

ЕНГЛЕСКИ БРОД НОРТУМЕРЛЕНА, УГРОЖЕН ЗЕМЛЮТРЕСОМ У ХОКО БЕДУ, НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ, ДИГАО ЈЕ СИРО И КРЕНУО ПРЕМА ПУЧИНИ КАДА ЈЕ НОВИ ПОТРЕС ИЗБАЦИО КРАЈ ЊЕГА НА ПОВРШИНУ **ЖЕДРЕЊАК** КОЈИ ЈЕ 44 ГОДИНЕ ЛЕЖАО НА ДНУ МОРА. **ЖЕДРЕЊАК** ЈЕ ТАКОЂЕ НОСИО ИМЕ **НОРТУМЕРЛЕНА**. (3. ФЕБРУАР 1931)

Нон
де
Тона

ИЗ
БАРСЕЛОНЕ
(ШПАНИЈЕ)
КОЈИ
ЈЕ
ИЗГУБИО
ОВЕ
ЗУБЕ
МОГАО
ЈЕ ДА
КРЦКА
ОРАХЕ
ГОЛИМ
ДЕШНИМА.

Ловачки БУБЊЕВИ

КОЈЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ У АФРИЧКОМ ПЛЕМЕНУ БАКОНГОС ДА БИ ПРИВУКЛИ АНТИЛОПЕ НАМИЊЕНИ СУ У ОБЛИКУ АНТИЛОПА — СА ГЛАВОМ, НОГАМА, ПА ЧАК И РЕПОМ.

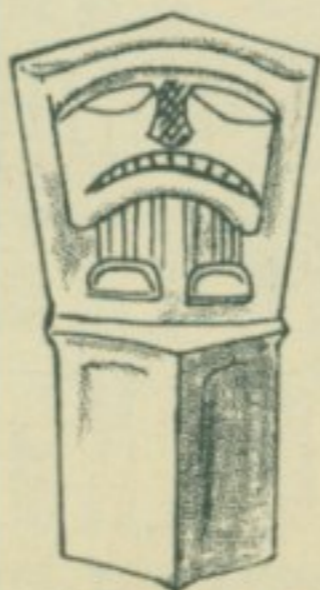
НУМЕРИЧКИ СИСТЕМ

СТАРОГ ВАВИЛОНА САСТОЈАО СЕ ИЗ СВЕГА ДВА ЗНАКА:

▶ ПРВИ ЈЕ ОЗНАЧАВАО ЖЕДАН А

◀ ДРУГИ ДЕСЕТ.

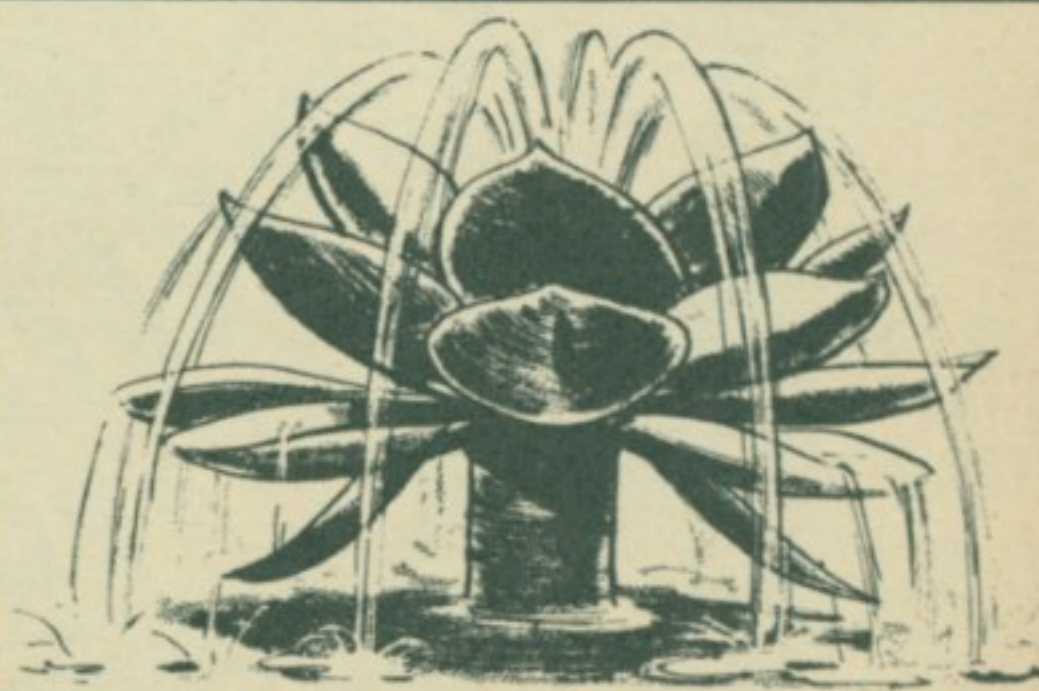
ЗАНИМАЈИВО ЈЕ ДА ЈЕ ЗНАК ЗА ЖЕДАН ПРЕДСТАВЉАО И ШЕЗДЕСЕТ.

Бакарни НОВАЦ

КОЈИ СУ КОВАЛИ ИНДИЈАНЦИ СА АЛАСКЕ ВРЕДНО ЈЕ 5000

ПОКРИВАЧА И БИО ТЕЖАК 85 КИЛОГРАМА.

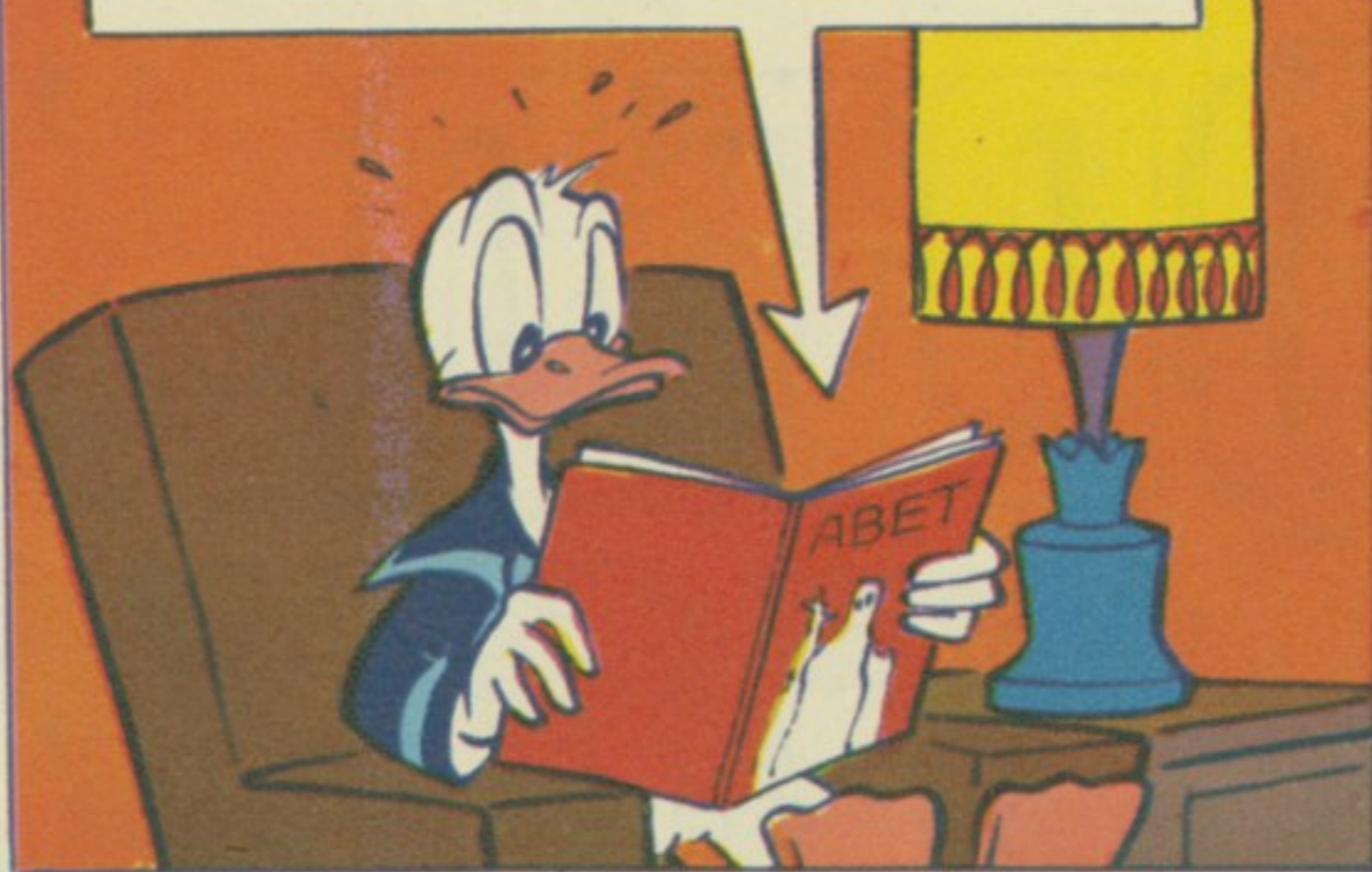
ЛОТОСОВА ФОНТАНА

У КЈОТУ, У ЈАПАНУ, КОЈА ЈЕ ОБЛИКОВАНА КАО ЦВЕТ, СТАЛНО ИЗБАЦУЈЕ МЛАЗОВЕ НАМИРИСАНЕ ВОДЕ.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

... И ОДЈЕКНУ ПРОДОРАН
ВРИСАК!
(НАСТАВАК ИДУЋЕГ МЕСЕЦА.)

БРЗО!
ПОСЛЕДЊИ
БРОЈ
ЧАСОПИСА
"АВЕТ"!

УПРАВО
ЕМО ГА
ДОБИЛИ!

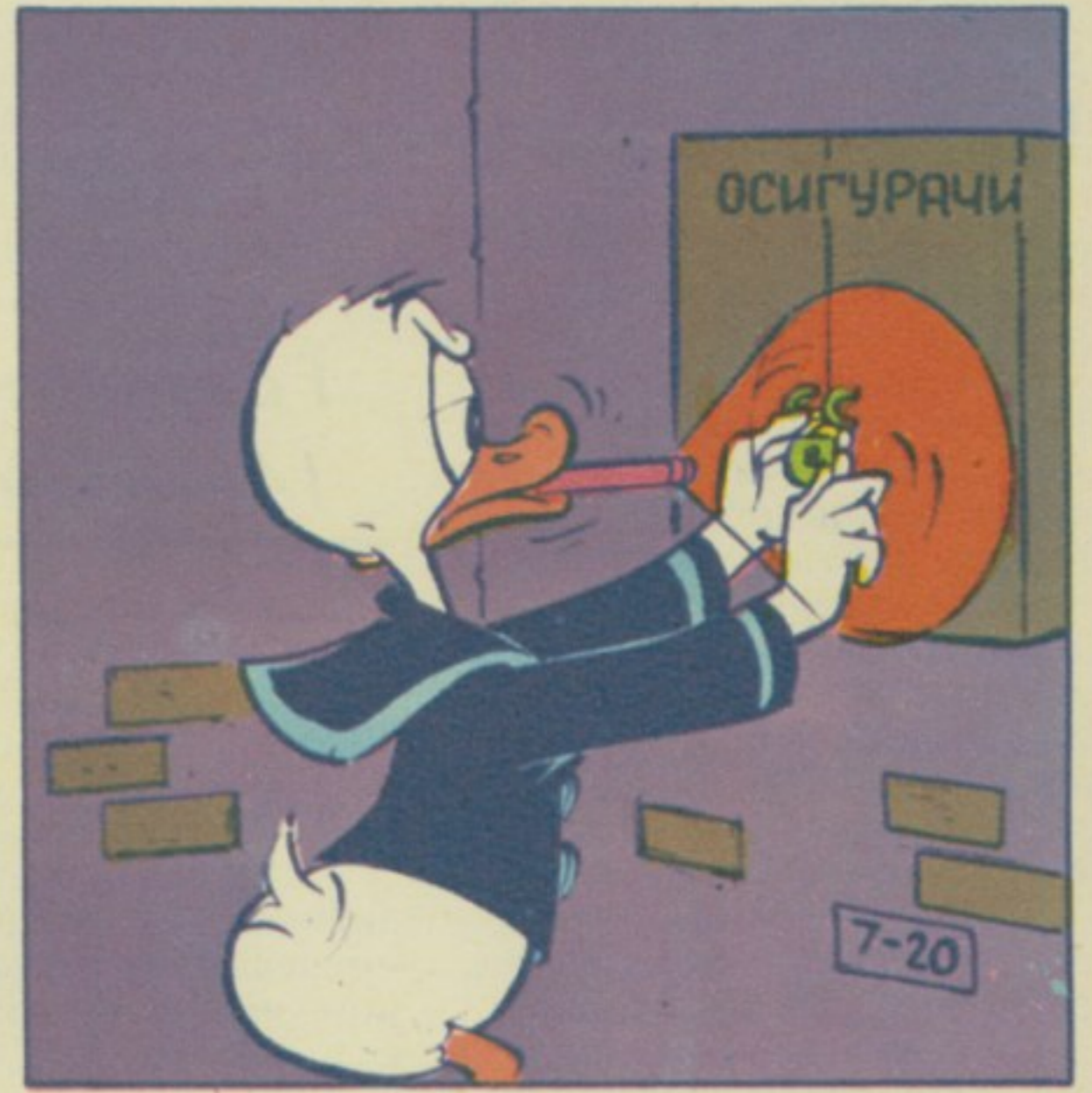
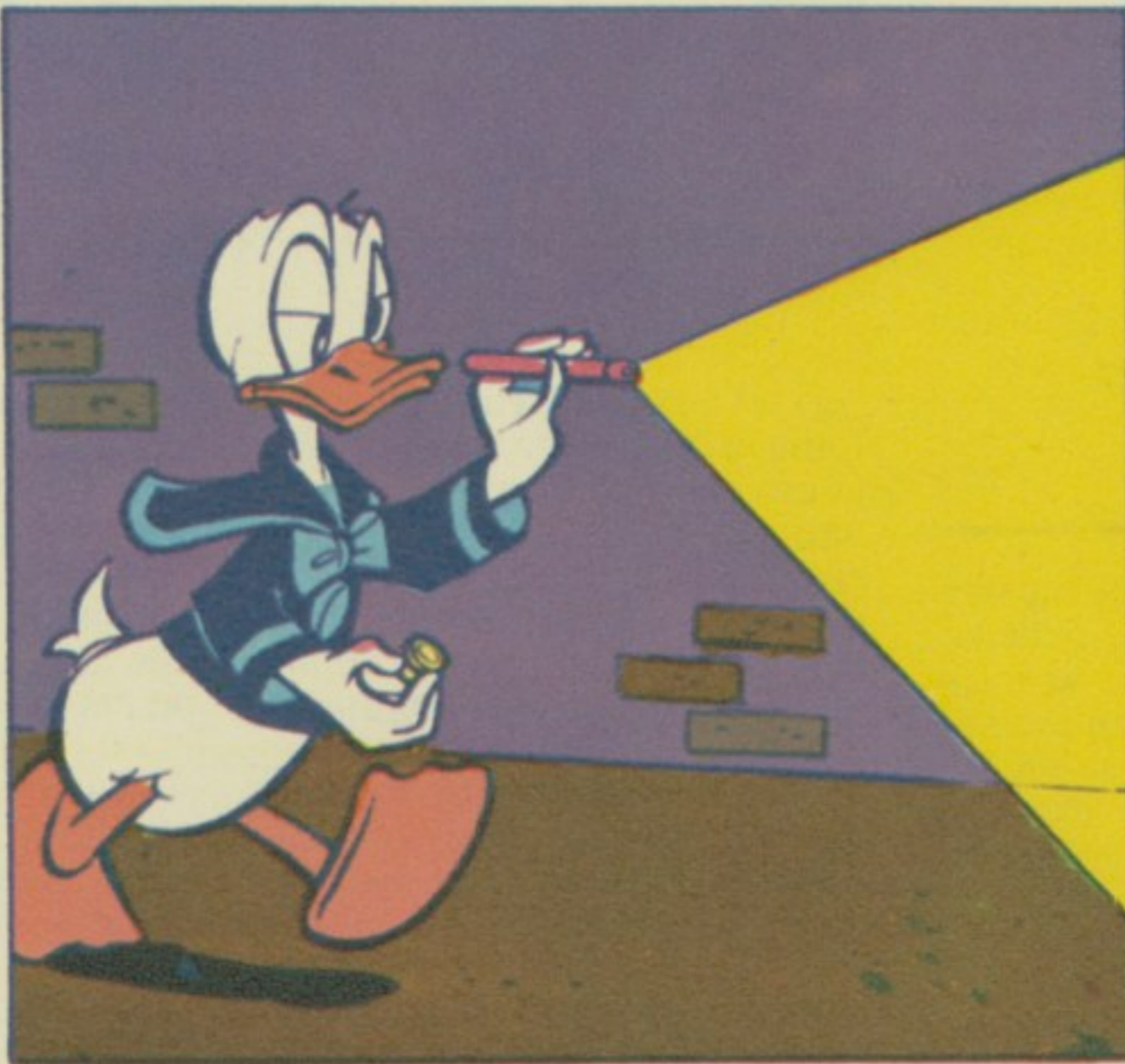
ОХ! ЈЕДВА ЧЕКАМ
ДА ПРОЧИТАМ
КРАЈ!

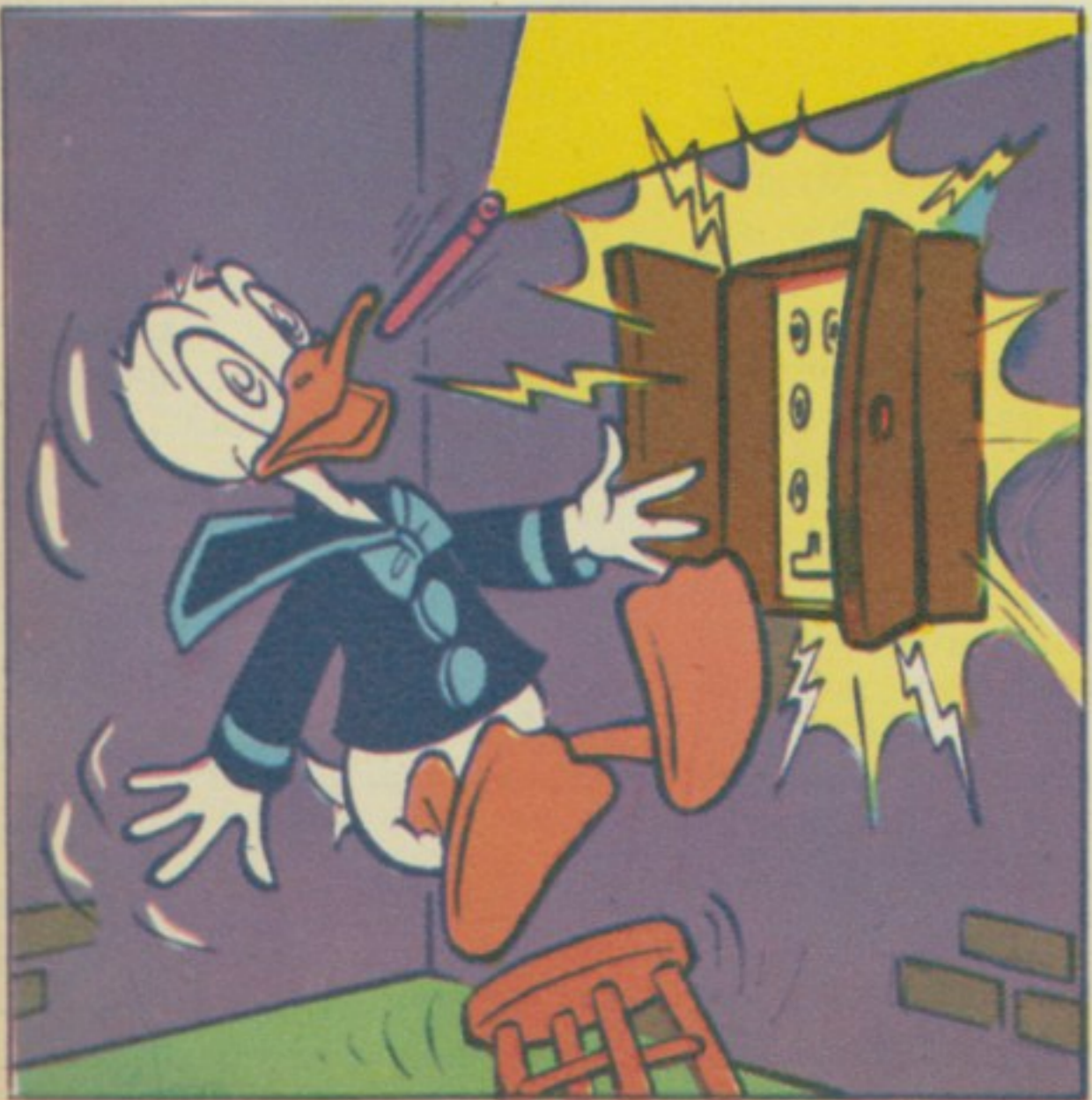
ОХ!
КРАТАК
СПОЈ!

СРЕЊА ШТО ИМАМ
РЕЗЕРВНИ ОСИГУРАЦИ!
САМО ДА УЗЕМ БА-
ТЕРИЈСКУ ЛАМПУ...

ГДЕ МИ ЈЕ САД ОДЛЕТЕЛА
ЛАМПИЦА? ОХ... ПА ЈА
САМ ЈЕ... ПРОГУТАО!

ЗАР
НЕЋЕШ
КОД
ЛЕКА-
РА?

ТЕК КАД
ЗАВРШИМ
РОМАН!

КАКО СУ ЗГРНУТА ВЕЛИКА СВЕТСКА БОГАТСТВА

АЛФРЕД КРУП

КРАЉ ТОПОВА

СВАКИ КУПАЦ ЈЕ ДОБАР АКО ИМА ПАРА ДА ПЛАТИ РОБУ — ТО ЈЕ БИЛО ЈЕДИНО ПРАВИЛО КРУПОВИХ

У немачком рударском градићу Есену крајем осамнаестог века породица Круп уживала је глас једне од најстаријих и најбогатијих — њена имовина ценила се на 120.000 талира. Зато су многи били изненађени што се двадесет трогодишњи Фридрих, кад је као најстарија мушка глава дошао на чело куће, није определио за миран живот и спокојно трошење великог наследства. Уместо тога овај болешљиви младић, одрастао у крају познатом по угљенокопи-ма и топоницама, поставио је себи веома тежак задатак: да из железне руде почне да лије не обично гвожђе већ знатно чвршћи челик. Додуше, то су већ радили Енглези, али они су љубоморно чували тајну производње плашећи се да им развијене европске земље данас-сутра не постану конкуренти.

Шеснаест година Фридрих Круп је с манијачком ревношћу трагао за рецептом ливења квалитетног челика. Подигао је топоницу

са четири високе пећи, добио чак и потврду немачког Друштва за унапређење занатства да је достигао, а у понечем и надмашио Енгле-зе, али 1826, у тренутку његове смрти, укупан резултат пословања био је катастрофалан. Не само да је сав породични новац био потрошен него је и фабрика била презадужена. Зајмодавци су однели све што им је дошло под руку, а Фридрихова жена и деца настанили су се у кућици чувара топонице.

Газда има 14 година

Алфред, најстарији од четворо деце, био је очевим тестаментом одређен за наследника пропалог предузећа у коме је било запослено седам радника. Рођаци су саветовали четрнаестогодишњем малишану да се, поучен породичном несрећом, окане тог јаловог посла с челиком и окрене нечем паметнијем. Али, Алфре-

ДИНАСТИЈА КРУП (СЛЕВА НАДЕСНО): ОСНИВАЧ ФРИДРИХ КРУП; ЊЕГОВ СИН АЛФРЕД; ЊЕГОВ УНУК ФРИДРИХ АЛФРЕД; ЗЕТ ФРИДРИХА АЛФРЕДА ГУСТАВ КРУП ФОН БОЛЕН УНД ХАЛБАХ; ОСНИВАЧЕВ ЧУКУНУНК АЛФРЕД КРУП ФОН БОЛЕН УНД ХАЛБАХ.

да је пекла очева зла судбина и у детињој тврдоглавости и поноситости одлучио је да Круповима поврати углед и то на ономе на чему су га и изгубили.

Малишан је прилично познавао ток производње у ливници јер још од оног дана кад је напустио основну школу готово није избијао из задимљених хала. Родбина је прискочила у помоћ и Алфредова фабрика почела је да прави ваљке за штављење кожа, гребена за сук-

но и разноврсни алат за коваче.

То је тек један део посла. Оно што се излије, треба и продати, па мали Круп неуморно путује тражећи купце. Већ прва година пословања донела је промет од 2000 талира, а после шест година предузеће има десет радника: Крупови ваљци направљени су од тако чврстог челика да купци за њих плаћају и четвороструко више него за исту робу других немачких произвођача.

сеци прикупљао је обавештења и све пажљиво бележио. Истина, никакву чудотворну формулу није открио — јер она није ни постојала — али је умногостручио своје искуство.

Први њој

У потрази за што већом зарадом, Алфред долази на помисао да израђује оружје. Излио је, а затим исковао неколико пушчаних цеви и послао их пруском Војном министарству, али отуда су му одговорили „да је пруско оружје тако добро да му није потребно никакво усавршавање“.

Нешто касније у Есену је изливена и прва челична топовска цев. Алфред Круп, коме је пословни успех увек био важнији од патриотизма, колебао се да ли да је понуди Немцима или Французима. На крају, пошто му се учинило да код својих сународника има веће изгледе да добије наруџбину, послао је свој топ-првенац у Берлин. Немачка војска у то време била је наоружана бронзаним топовима, неупоредиво слабијим и кратковечнијим од оног који им је предузимљиви фаб-

Тајанствено њовање

Само после осам година више се није могло препознати дело које је започео злосрећни Фридрих Круп. Његов син се у посао упустио с истом марљивошћу, али са много више трговачког духа. Пошто је исплатио све породичне дугове, принуо је да сам обезбеди средства за изградњу нових постројења. Он има само је дан циљ, један сан: потиснути Енглеску са немачког тржишта.

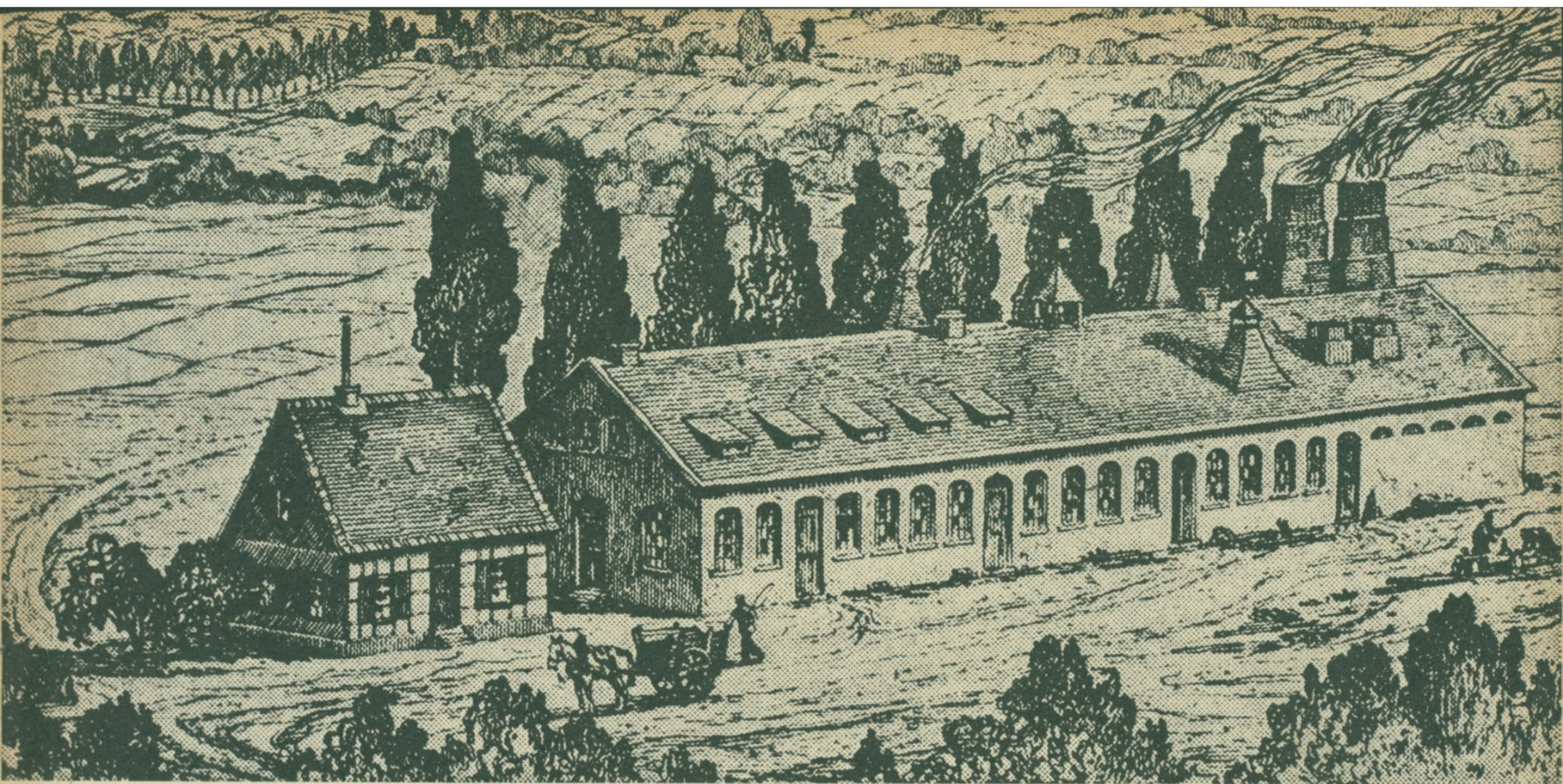
Алфред је готово сву зараду улагао у проширење свог предузећа. Подигао је ковницу гвожђа, ваљаоницу, набавио „чудо“ од парне машине која је имала двадесет

коњских снага. Муштерија је све више и 1835. године његова фирма има обрт 23.000 талира, а у њој ради осамдесет радника.

Све би било у реду да није тих Енглеза. Алфреда непрекидно мучи загонетка како они успевају да истим машинама и истим поступком произведу робу за коју мора признати да је ипак боља од његове. Да би утврдио у чему је тајна њихове вештине, он је 1837. године тајно отпутовао у Енглеску. Дружио се са тамошњом господом, али је сваки слободан тренутак користио да неупадљиво обилази фабрике. Пуних осамнаест ме-

САМО У ТОКУ ЈЕДНОГ ВЕКА КРУПОВИ ТОПОВИ ТРИ ПУТА СУ РАЗАРАЛИ ФРАНЦУСКУ.

ЛИВНИЦА ЧЕЛИКА ФРИДРИХА КРУПА У ЕСЕНУ (1819). ЛЕВО ОД ЊЕ МАЛА РАДИОНИЦА ОД КОЈЕ ЈЕ ПОЧЕО.

рикант понудио, али тврдоглави генерали споро се приликавају на новине и Алфред Круп је у том првом покушају глатко одбијен.

Иако с производњом оружја није баш најсрећније почело, Алфред је осетио да је на трагу праве златне жице.

Енглези су зајабљени

Кад је у Лондону 1851. године одржана велика светска изложба индустријских производа, Круп је на њу послао топовску цев изливену од челика која је могла да избацује гранате од три килограма али и још нешто, дотад невиђено у овој земљи: блок ливеног челика тежак 4300 килограма! Енглези су били запањени и још на самој изложби засули су Круп многобројним поручбинама, отворено признајући да их је надмашио.

Значи, најзад се испунила његова стара жеља. Прогро је чак и на енглеско тржиште! Одмах је почео да прима нове раднике и зида нове фабрике. У његовом предузећу запослено је већ 1200 људи!

Ускоро је одржана изложба у Паризу. Тамо је Круп послао ливени блок од 10.000 килограма, под којим се поломио под изложбеног павиљона, о чему пишу све новине у Европи. Захваљујући овој реклами, креће и посао са топовима. Њих купују Русија, Енглеска, Француска, Турска, Холандија, Швајцарска, Шпанија, па чак и Аустрија и Хановер, који ће само неколико година касније из њих пуцати на Крупове сународнике Прусе.

Али, моћни фабрикант има само једно правило: сва-

ки купац је добар ако има пара да плати робу.

Сад и сами Пруси увиђају да су били наивни верујући у савршенство бронзаног оружја. Круп почиње да лиферује своје пушке и топове за пруску војску. Краљ Виљем посећује његове фабрике којих је из године у годину све више. У госте му долазе и европски владари који државним пословима посећују Немачку, а Круп их прима у раскошном дворцу „Хигел“ који је подигао на једном брежуљку изнад Есена.

Поред нових предузећа „краљ топова“ непрекидно купује руднике угља и гвоздене руде желећи да и у погледу сировина не зависи ни од кога. Шездесетих година његово предузеће запошљава 7.000 радника а вредност саме фабрике достигла је 15 милиона талира.

Послови су цветали, краљевина челика је бујала, али у личном животу срећа није превише служила Алфреда Крупа, чија је имовина деведесетих година вредела готово 100.000.000 марака. Жена га је напустила, а он је своје последње године провео у лудачком страху од ватре и загађеног ваздуха. Умро је 14. јула 1887.

Увек уз освајаче

На чело „краљевине топова“ дошао је покојников јединац Фридрих Алфред. Иако није био никакав пословни геније, за петнаест година његовог газдовања фирма Круп се вртоглавом брзином повећавала: од 12.000 запослених, захваљујући наглом наоружавању немачке војске, број радника се попео на 50.000! Када

су 1902. у јавност допрле појединости о неким његовим изопаченостима и скандалима, Фридрих Алфред извршио је самоубиство.

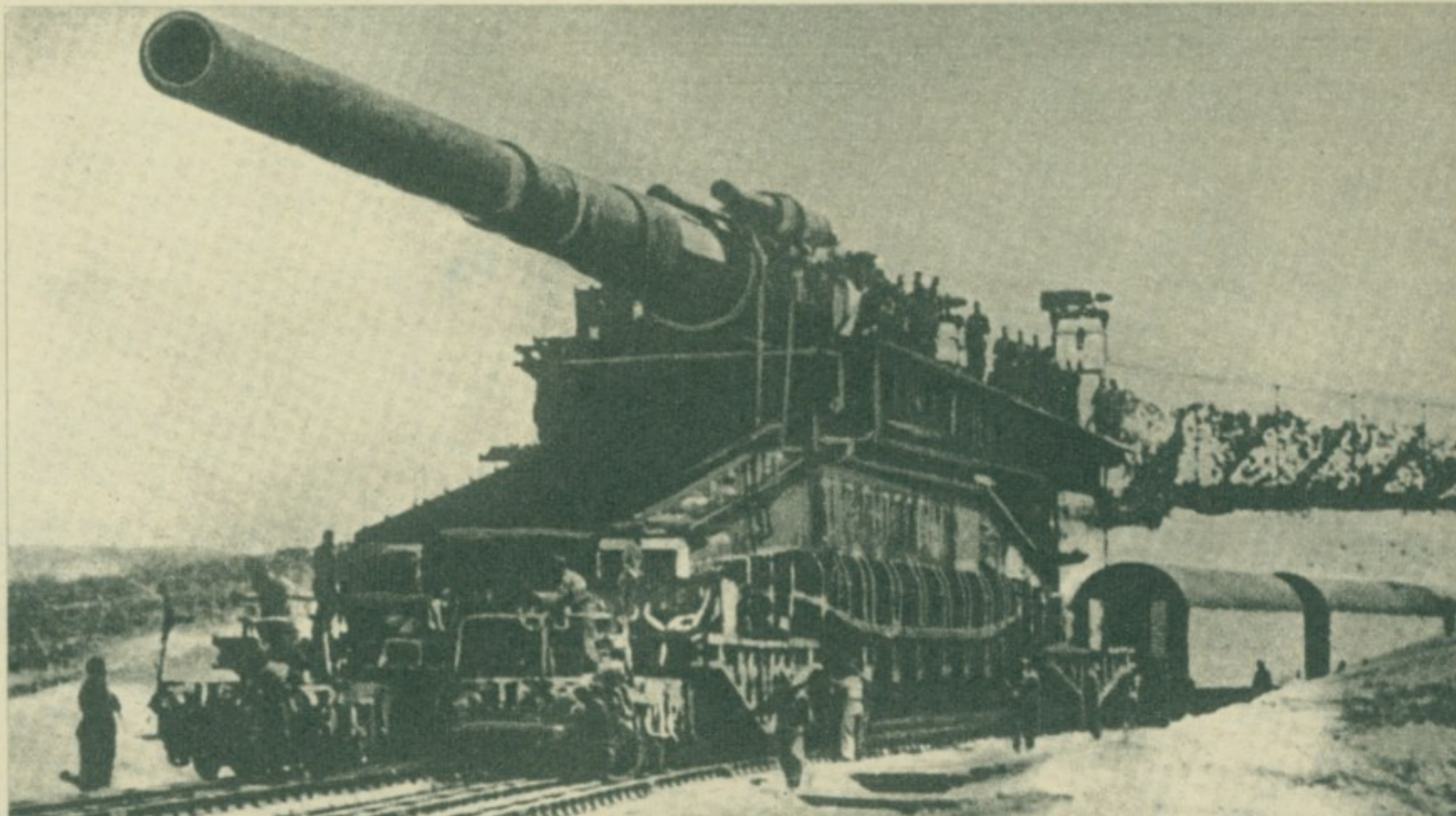
Наследила га је кћер Берта, која се три године касније удаје за дипломату Густава фон Болен унд Халбаха, доносићи му у мираз имање од 273 милиона марака. Заузврат, он је породици своје супруге уступио презиме. Крупови ће се одсад презивати „Круп фон Болен унд Халбах“.

те од преко 100 милиона марака, брзо је стала на ноге и својим новцем помогла да на чело Немачке дође један од највећих злочинаца у историји човечанства — Адолф Хитлер.

Крупови су одано служили фашистичком режиму све до 1945. године. У њиховим фабрикама и рудницама радила је армија од 100 хиљада сужњева из поробљене Европе.

Кад је Немачка изгубила

Што нису могли победници у два рата, учинила је незајажљивост Крупових. Због велике уситњености и разгранатости производње — израђивало се све, од вештачких вилица до теретних камиона и локомотива — фирма се нашла у дуговима и 1968 убрзо по смрти Бертиног и Густавовог сина Алфреда, престала је да буде породично власништво и прешла у руке групе пословних људи и банкара.

КРУПОВ „ДЕБЕЛИ ГУСТАВ“, НАЈВЕЋИ ДОСАД НАЧИЊЕН ТОП, КОРИШЋЕН 1942. ГОДИНЕ У БИЦИ КОД СЕВАСТОПОЉА.

Густав је снабдевао оружјем Виљема II у првом светском рату. Кад су савезници 1918. бацили Немачку на колена, због тога су га осудили на 15 година робије, а циновско предузеће које је производило „дебеле Берте“ и друге топове, на распарчавање и уништење свих машина за производњу оружја. Није се испунило ни једно ни друго: Густав је одробијао само 6 месеци, а фирма Круп, и поред ште-

и други светски рат, савезници су чврсто одлучили да једном за свагда раскомадају „полипа из Есена“. Требало је да се фабрике распродају да не би толика моћ икада више била у рукама једне породице.

Али, купац се није јављао. У међувремену, предузеће се бацило на мирнодопску производњу најразличитије врсте и у 1959. години достигло је обрт од 1200 милијарди старих динара.

Предузеће Круп је и данас једно од најмоћнијих у Европи, али њиме више не господаре Крупови. Несуђећи наследник Арнт Круп ипак није сиромашан човек: садашња управа фабрика, које су подизале генерације и генерације његових предака, дужна је да му сваке године исплаћује преко шест стотина милиона старих динара.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

БИТКА У ЦРНОЈ ШУМИ

ПЕРУШЕНИ У АВАРЕ, ВУКОЈЕ И ГОТИ КРЕНУЛИ СУ
СУСРЕТ ВИЗАНТИНСКИМ
ПРЕГОВАРАЧИМА...

Кад радозналац завири у „оставу“ ракете типа „Аполо“, има шта и да види: преко шездесет разних јела и пића чине јеловник астронаута. Међутим, то наравно није јело у свакодневном смислу речи, већ специјална врста хране којој се мора додати вода и која се састоји од смрзнутих, сувих „залогаја“ у кесицама.

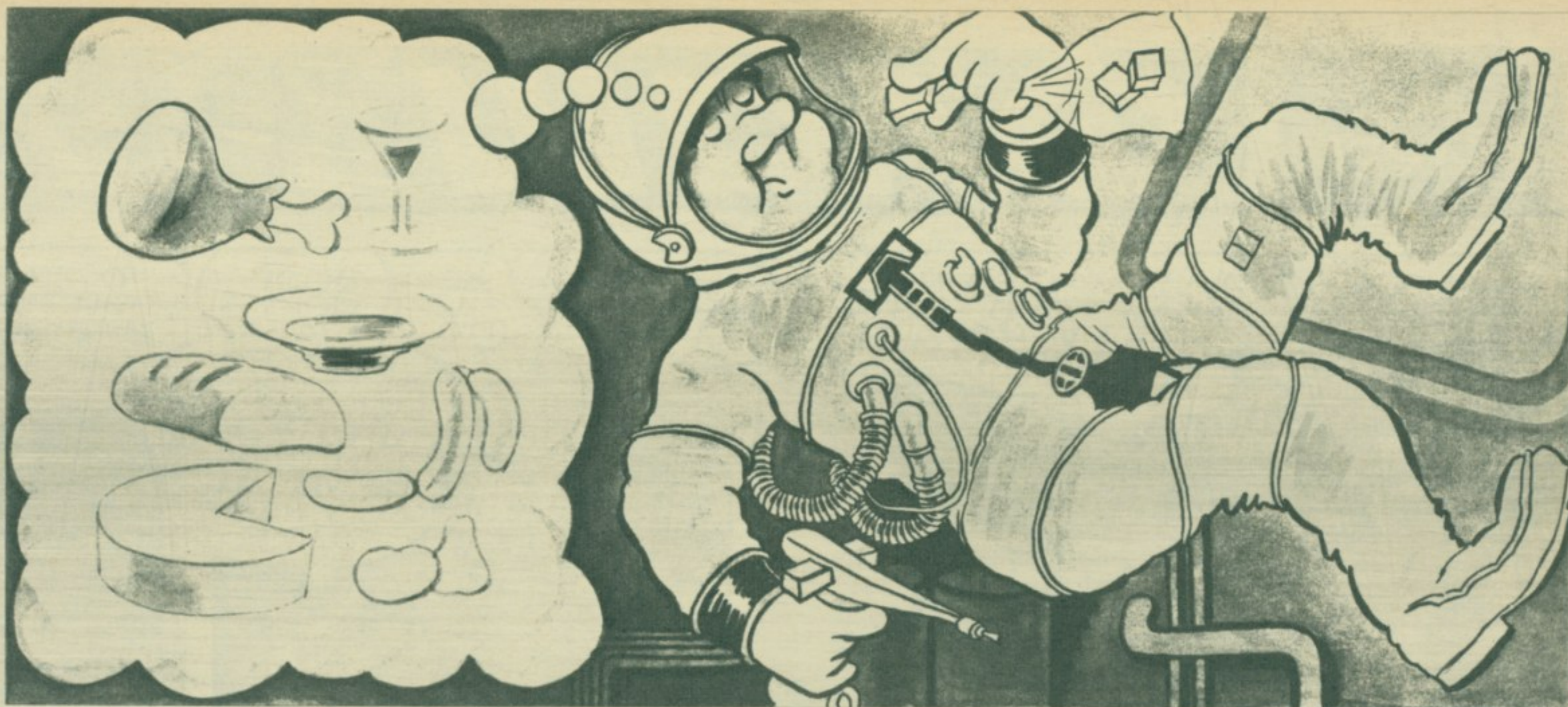
Ево како је изгледао обичан јеловник посаде брода Аполо:

ДОРУЧАК: коцкице сланине и прженог хлеба, брескве, сок од грожђа.

РУЧАК: паприкаш, пилетина у сосу, коцкице прженог хлеба, коцкице шећерлеме, какао, оранжанда.

ВЕЧЕРА: телетина у сосу, сендвичи од телећег меса, коцкице сира, лудинг од чоколаде, сок од грожђа.

Астронаути у свемиру једу три obroка дневно, а сва

ЖВАКА ЗА АСТРОНАУТЕ

Шта једу астронаути кад њују свемиром? Да ли ујофребавају кашике и виљушке? Из чеја њију воду? Како је сјакована свемирска храна

ЖЕДНИ АСТРОНАУТ ПИЈЕ ИЗ СВЕМИРСКОГ „ВОДНОГ ПИШТОЉА“

ки члан посаде за дан унесе у себе око 650 грама хране или укупно око 2800 калорија. Да се не би укварила и да би се уштедело на тежини храна се нарочитим поступком смрзава и суши, ставља у пластичне кесице и херметички затвара, а затим оставља у посебне преграде васионског брода.

Како се припрема јело?

Сува смрзнута храна припрема се за јело додавањем воде. Помоћу „воденог пиштоља“ астронаут убризгава у пластичну кесицу са храном тачно утврђену количину воде, гњечи садржај врећице док смеша не постане равномерно густа, а затим истискује храну директно у уста без помоћи прибора за јело! Нарочита пилула, која се налази у свакој кесици, стерилизује храну која пре остане после јела.

Сваки пакетић хране има етикету одређене боје по којој се оброци разликују. Чврста храна у облику коцкица величине обичног залагаја може се жвакати и без

додавање воде јер храна у устима добија потребну количину течности од природне пљувачке. Коцкице хране — чоколада, пржен хлеб, сендвичи, воћни колач — за паковане су у јестиви желатин да би се спречило мрв

љење у броду, да не би космонаути улепили руке и замастили се.

Храна мора право из херметички затворене врећице у уста јер бестежинско стање за време лета васионским бродом онемогућава да се јело ставља на тањир или течност сипа у отворену посуду. Храна се пакује у пластичне кесице да би се заштитила од влаге и мириса, а нарочито од продора кисеоника и клица.

Само смрзавање је процес у коме се храна одузима влажност, али се њен облик, боја и укус углавном не мењају док хранљивост остаје потпуно иста.

Да ли је храна укусна?

Каког је укуса свемирска храна? Па наравно у почетку би вам била чудна и

сигурно не онаког укуса као храна на коју смо навикли код куће, на Земљи. Али оброци астронаута, кад им се дода течност имају пријатан мирис и укус који у многоме подсећа на праву, свежу „земаљску“ храну. У васионском броду иначе има и топле и хладне воде за додавање храни и напикама.

Крупне ситнице

Чланови посаде свемирског брода опремљени су и средствима за личну хигијену укључујући и жвакаћу гуму и пешкире. Поред тога, сваки астронаут има своју торбицу прве помоћи.

Пакети са храном и средствима за личну хигијену смештени су у нарочитим ва-

ВРЕЋИЦЕ С ОПРЕМОМ ЗА ПРВУ ПОМОЋ ИМА СВАКИ АСТРОНАУТ

тросталним посудама које су учвршћене да не би лебделе по васионском броду.

Све у свеми, очевидно је да је сваки детаљ исхране свемирских путника испланиран с невероватном прецизношћу, што није нимало необично кад се зна од коликог је значаја свака „ситница“ за време лета космонаута.

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ИАУЊЕМ БРОЈУ: НОВА ЕПИЗОДА О ФЛАШУ ГОРДОНУ!

ПРИЧА О СПОРТИСТИ

ЖЕЉКО ФРАНУЛОВИЋ

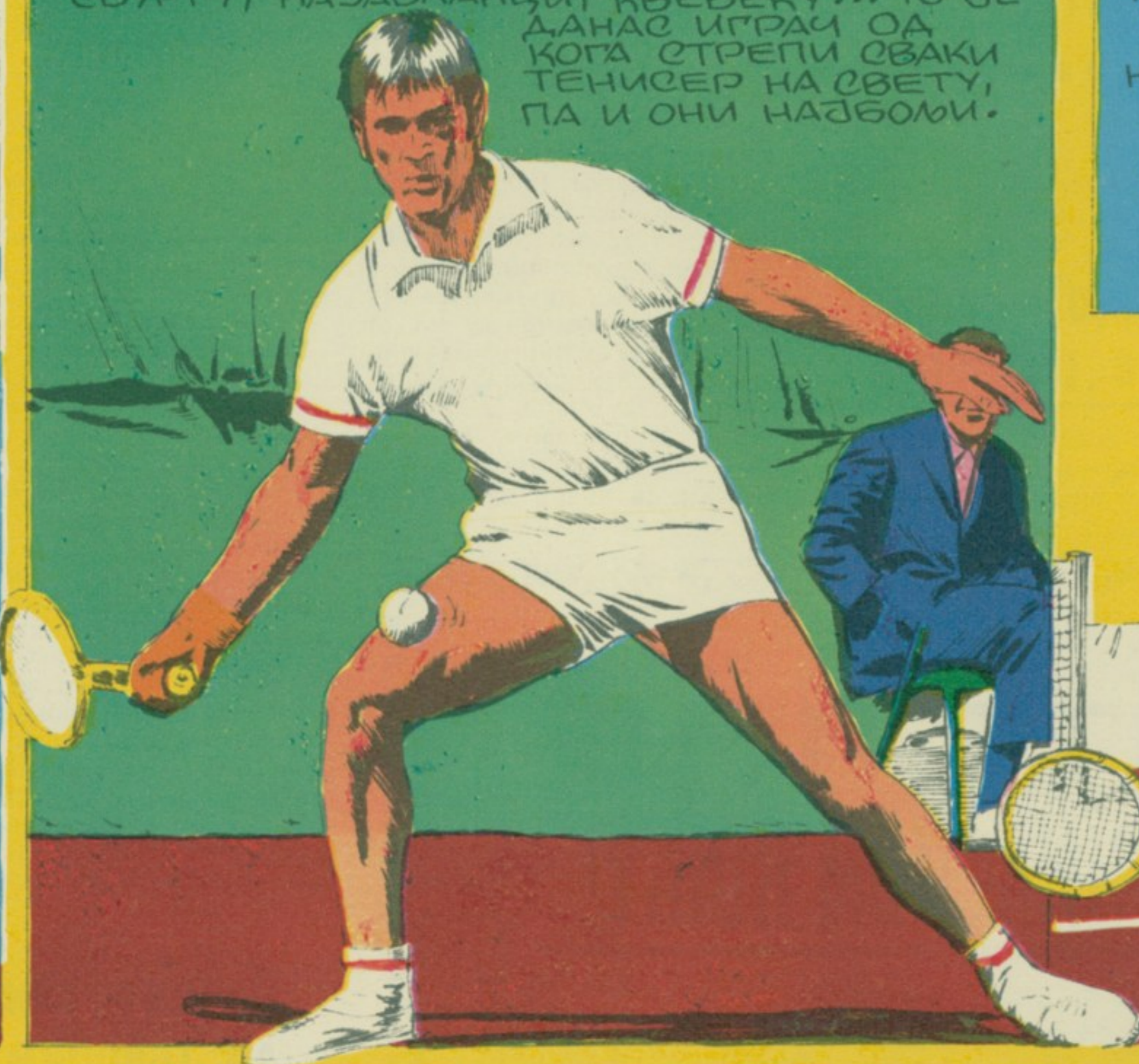
СПЛИЊАНИН
**ЖЕЉКО
ФРАНУЛОВИЋ**
ДАНАС ЈЕ ЈЕДАН
ОД НАЈБОЉИХ
ТЕНИСЕРА ЕВРОПЕ
И СВЕТА. РОЂЕН
ЈЕ 13. ЈУНА 1947. Г.
ТРЕНЕРИ СУ МУ
БИЛИ ЕРЦЕГОВИЋ
И ВЕТМ, КАСНИЈЕ
И ПЛЕЊЕВИЋ.
МНОГЕ
САВЕТЕ
ДОБИО ЈЕ
И ОД
НИКОЛЕ
ПИЛИЋА...

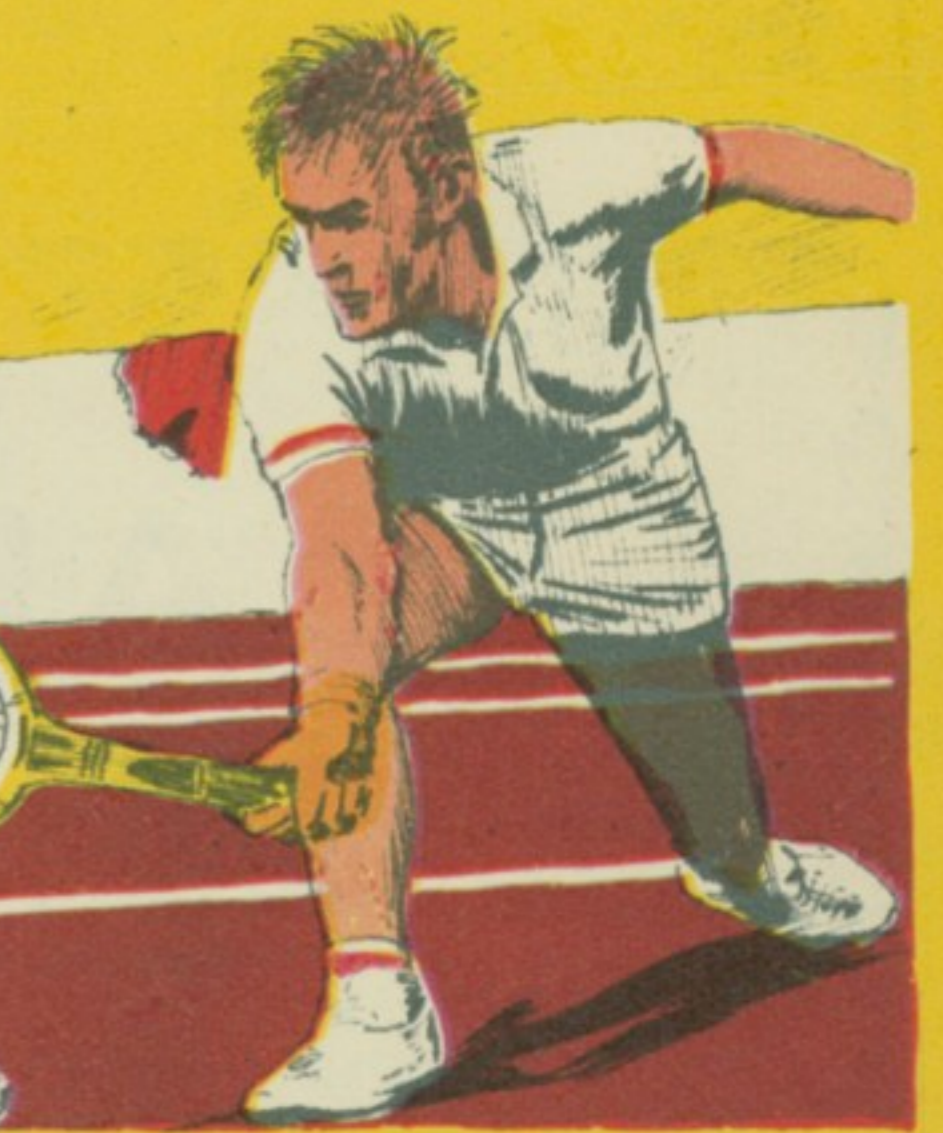
ФРАНУЛОВИЋ ЈЕ
ГОДИНАМА СТРПЛИ-
ВО ВЕЖБАО И ИШАО
С ТУРНИРА НА ТУР-
НИР. УСАВРШИО ЈЕ
СВОЈ ЈАК СЕРВИС...

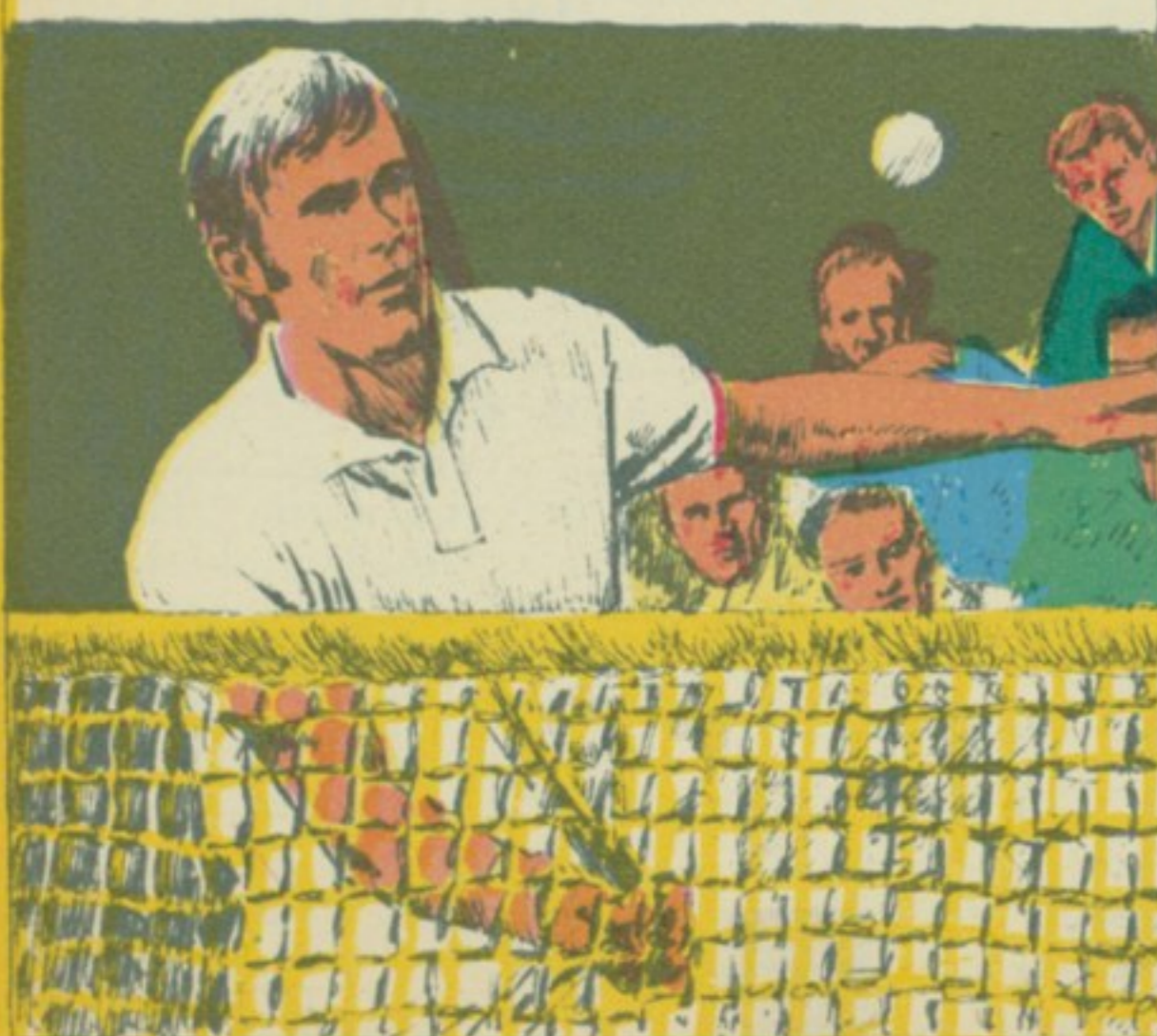
ДО САДА ЈЕ ПОСТИГАО СЕРИЈУ
ИЗВАНРЕДНИХ УСПЕХА. ПРОШЛЕ
ГОДИНЕ ПОБЕДИО ЈЕ НА ТУРНИРИМА У
ЛУГАНУ И ОПАТИЈИ, ОВЕ СЕЗОНЕ У
ИНДИЈАНОПОЛИСУ, ХЈУСТОНУ, СЕНТ ПЕТЕР-
СБУРГУ, КАЗАБЛАНЦИ, КВЕБЕКУ... ТО ЈЕ
ДАНАС ИГРАЧ ОД
КОГА СТРЕПИ СВАКИ
ТЕНИСЕР НА СВЕТУ,
ПА И ОНИ НАЈБОЉИ.

СВЕ ЈЕ ВЕЉИ
СПИСАК СЛАВНИХ
ТЕНИСЕРА КОЈИ СУ
ПОЛОЖИЛИ РЕКЕТ
ПРЕД ФРАНУЛОВИ-
ЋЕМ: ЕШ, ГРЕБ-
НЕР, РИЧИ,
ЊУКОМБ, ЕМЕРСОН,
ДРАЏДЕЛ,
ХЈУИТ, РАЛСТОН,
БУНГЕРТ, ОКЕР,
ТИРИЈАК,
НАСТАСЕ,
МЕТРЕВЕЛИ...

ЖЕЉКО ИГРА МОДЕР-
НО: БРЗО, ЕНЕРГИЧНО,
ОФАНЗИВНО, СМЕЛО, НЕ ЧЕКА
ПРОТИВНИКОВЕ ГРЕШКЕ...

ФРАНУЛОВИЋ СТУДИРА
ПРАВО И ЖЕЛИ ДА ЗАВРШИ
ФАКУЛТЕТ. НЕДАВНО ЈЕ
ДОБИО ПОНУДУ
ОД 100.000
ДОЛАРА ДА
ПОСТАНЕ ПРО-
ФЕСИОНАЛАЦ.

САДА
ЈЕ ФРА-
НУЛО-
ВИЋ
СЛАВАН,
А ЕВО
КАКО
ЈЕ ИЗ-
МЕДАО
ПРЕ ДЕ-
СЕТАК
ГОДИНА
КАО ОМ-
ЛАДИН-
СКИ
ПРВАК...
А
ДАНАС
ЈЕ ЈЕ-
ДАН ОД
НАЈБО-
ЉИХ У
СВЕТУ...

*****

ЈЕДНА ОД 1000!

*****

**ДОШЛА САМ У ТЕЛЕВИЗИЈУ ДА
ИСПРАВИМ ГРЕШКУ НА ПРИЗНАНИЦИ ЗА ПРЕТПЛАТУ, АЛИ...**

*****

Никада ни у сну нисам помишљала да ћу радити овај посао. Рођена сам у Шибенику, ту сам и одрасла и кад сам завршила гимназију мислила сам на неки „сигурнији“ посао. То ћете разумети ако знате да је Шибеник мали град, прилично конзервативан кад су у питању девојке и њихова занимања. Одлучила сам да postanем професор

и дошла у Београд где сам уписала студије енглеског и италијанског језика.

Бојала сам се ризика

Као и сви студенти нисам имала много новца и гледала сам да га зарадим преко

студентске организације. Тако сам негде 1958. године, већ као апсолвент, учествовала на једној ревији „Породица и домаћинство“. После тога неки другови са телевизије понудили су ми да дођем на аудицију за спикере. Ја сам одбила. Радио је Лола Ђукић је био зато да се пријавим, говорио је да ћу сигурно успети. Међутим, ја нисам отишла на

аудицију јер ми ни тада још није падало на памет да променим своју професију. Ризично је било радити посао који се тада звао „експериментални“.

Управо у то време неким случајем десила се грешка у именима на признаници о претплати за телевизију, па сам дошла у телевизију да исправим погрешку. Док сам чекала у реду, наишао је Лола Ђукић и поново почео да ме убеђује да се пријавим на аудицију. Толико је наваљивао да сам најзад пустила, иако нисам озбиљно мислила на успех јер се у међувремену за спикера телевизије пријавило око хиљаду девојака. Све су се оне, ваљда, више надале од мене да ће успети. Ја сам била међу њима само зато што сам обежала и што сам веровала да нећу успети. Међутим...

Поново учим да говорим

Од свих кандидаткиња, само сам ја положила аудицију и постала спикер.

После тога су почеле дуготрајне и мукокрпне лекторске пробе. Имала сам утисак да до почетка тих проба нисам ни знала да говорим, или да оно што сам говорила нико није разумео. И дан-данас, кад се сетим тих проба, смешно ми је како сам морала да учим разне акценте, „левантско ћ“ и томе слично.

Тим пробама су присуство вали и други спикери па сам се брзо спријатељила са Дејаном, Мићом и осталима.

Кад је дошло време да се први пут појавим на теле-

визији, заборавила сам све што су ме учили. Била сам као у неком сну или трансу и не сећам се како је све то прошло, само знам да сам имала страховиту трему. Це лог дана сам непрестано учили текст од неколико редова, требало је да најавим програм. Рекли су ми да је испало добро, али ја сам одмах отишла кући да спавам. Нисам осећала ништа друго сем страховит умор. После тога сам водила емисије „Седам дана“, „Породица и домаћинство“ и „Време, људи и догађаји“.

Неколико година касније десило се право чудо у телевизији: први пут је једна жена била спикер у „Дневнику“. До тада је владало мишљење да само мушкарци могу да говоре у „Дневнику“, али је Миња Дедић, који је у то време радио код нас, а сада је редитељ позоришта „Бошко Буха“, захтевао да и ја говорим у овој популарној емисији на шег програма и тако је и било.

Снег на Хавајима!

У то време често су нам се дешавале грешке које су засмејале све у студију, а наравно, и гледаоце. Сећам се да сам тако једном најавила емисију „Експедиција на Хаваје, а емисија је била пуна снега и говорила је о Хималајима! И данас када о томе причам често погрешим па уместо Хималаји кажем Хаваји. Уопште, нама спикерима због брзине припремања емисије често се деси да погрешимо. Тада је важно само једно — умети прећи преко те грешке и не „увалити“ се у нову.

Душанка Калањ

ДАЈТЕ ИМЕ МАЛОМ НИЛСКОМ КОЊУ!

У понедељак, 1. септембра ове године, београдски Зоолошки врт добио је принову — малог нилског коња. Беби се, изгледа, највише обрадовао отац Буца, надалеко чувени нилски коњ. Он је наине пуних 20 година живео усамљеничким животом све док му пре две године из далеке Африке није стигла невеста — Јулка. И ето, сада их је троје. Беба се иначе добро осећа и под сталном је лекарском бригом.

БУДИТЕ КУМОВИ! Позивамо вас да предложите име за најмлађег становника београдског Зоолошког врта. Дакле, једно мушко име за малог нилског коња. Ономе ко буде предложио најлепше име, а о томе ће одлучити посебан жири, припада награда: **ТРАНЗИСТОР „РИО“**.

На дописници напишите име које предлагете за малог нилског коња, напишите своје име и пуну адресу и пошаљите „Политикином забавнику“, Београд, Македонска 29.

Бум и Бум

JOE MUSIAL

УБИЈАЈУ ИХ ЧЕ

У АУСТРАЛИЈИ, ЗЕМЉИ У КОЈОЈ СУ КЕНГУРИ ХИЉАДАМА ГОДИНА ЖИВЕЛИ И КОЈА ИХ ЈЕ ЧАК СТАВИЛА У СВОЈ НАЦИОНАЛНИ ГРБ, ДАНАС ИМ СЕ КОПА ГРОБ.

Ускоро ће кенгури — као што се то догодило са бизонима и многим другим животињама — потпуно нестати са земље. А људи неких каснијих генерација питаће се да ли је овако необично биће уопште и постојало.

ВЕЛИКИ КЕНГУР ЈЕ МРТАВ

— Држи тог великог! — довикује ловац своје псу, док огромни риђи кенгур стоји заслепљен светлошћу фарова. Већ следећег тренутка оштри зуби пса зарили су се у врат животиње. Ловац подиже свој чекић. Велики кенгур је мртав.

— Није лоше, пет центи за пола килограма меса, а долар и 75 центи за пола килограма коже — објашњава ловац и задовољно баца

свој плен у џип. — Још, пре пет година убијао сам 120 животиња за једну ноћ. Сад једва успевам десетак, и то ако имам среће. Суша их је потпуно уништила...

Те ноћи убио је још једног, још једног... све у свему десет и када је дан свануо, оставио је за собом десет одсечених глава у песку. Око њих су кружили гладни гаврани.

Аустралијским кенгурима, изгледа, нема спаса. Чак су и краљевским кенгурима, џиновским торбарима високим преко два метра а могу да скоче читава три метра избројани часови. Њихов се број за последњих осам година више него преполовио: постали су тако ретки да изгледа готово немогуће да се уопште одржавају. Па ипак, и даље их лове и убијају. И то за малу зараду. Исто се може рећи и за такозване плаве кенгуре који су некад били веома поверљиви према људима. И они припадају прошлости. Није заштићена ни валаби врста,

мали кенгури. То су питоме животиње које не беже и лако постају плен сурових ловаца. У Тасманији су недавно фармери и спортски стрелци одржали свој годишњи лов на валаби кенгуре. Било је то велико славље под ведрим небом, уз много пива и награда за највећи број кенгурских шапа. За само два часа убијено је хиљаду животиња.

ВАЖНО ЈЕ ДА СЕ КАСА ПУНИ

Аустралија је последњи континент на коме животиње у природи тако рећи уопште нису заштићене. Три ста двадесет хиљада хектара земље на крајњем западу углавном је насељено добродостојним фармерским породицама. Оне су годинама кенгуре сматрали правом кугом и борили се против њих бранећи се да им

не поједу и оно мало оскудне хране која постоји за њихова стада оваца. Зато су радосно примили професионалне ловачке трупе које су у зимским месецима трагале за пленом у овим крајевима (зими је кожа кенгура најскупља).

Али ускоро се развила једна нова индустрија: пронашло се да је месо кенгура одлична храна за домаће животиње — псе и мачке. Почело је клање на велико. Фармери су захтевали да ловачка сезона траје читаву годину и на сцени се појавила једна нова врста ловаца: аматери који су били жељни брзе зараде.

На врхунцу овог таласа исребљења учествовало је и по шест хиљада кољача. Својим крвавим занатом зарађивали су 600.000 старих динара недељно. У истом временском размаку конзервирано је месо десет хиљада кенгура: читавих 50 тона извезено је у Јапан, где се то сматра деликатесом. За аустралијску држав-

ну касу то је значило годишњи приход од преко четири и по милијарде старих динара.

А онда је наступила велика суша. Реке и потоци на западу претворили су се у пешчано тло. Милioni кенгура су угинули. А све више фармера продавало је своје овце и бежало са свог сушом спрженог огњишта.

Ловци су остали. Додуше, број животиња је десеткован, али им је зато цена порасла. Данас један мантил од кенгурске коже стаје у Сиднеју 150.000 старих динара, а у Лондону или Паризу и двоструко. А у аустралијским градовима пси и мачке су већ одавно променили начин исхране: више неће да једу коњско месо већ само оно од кенгура.

НЕМА ВИШЕ КЕНГУРА!

Већина становника петог континента досад није имала појма о томе каква опасност прети животињи која је учртана у њихов национални грб. Све док једнога дана инспектор Министарства за пољопривреду није лошао са путовања по земљи и уплашено јавио:

— Они су нестали! Нема више кенгура!

Влада из Камбера је одмах послала екипу стручњака да то испита. Научници су пропUTOвали 1300 километара кроз земљу кенгура и избројали свега 11 животиња. Једна друга група је избројала још три.

„Кенгури не представљају никакву опасност за овце, јер на пашњацима узимају сасвим другу врсту хране него овце“, недавно је влада покушала да објасни фармерима у једном свом извештају.

Најзад су поједине покрајине спровеле мере за заштиту. У Новом Јужном Велсу данас је забрањен лов на кенгуре који нису достигли одређену величину. Али, мало ко води рачуна о том пропису. Јер, на огромној површини ловце контролишу само два инспектора задужена за заштиту животињског света.

Захваљујући томе ловци и даље харају и лако долазе до плена. То су сирови људи који, као номади, круже земљом. Ноћу излазе да би убијали, а вреле дане пре спавају у баракама.

НАПРЕД БИТЛС!

Џеки има 28 година. Његова колиба налази се у близини једне овчарске станице, недалеко од Броукен Хила, града са сребрним рудником који се налази на ивици аустралијског „мртвог срца“, ничије земље. Овде читавих шест година није пала киша.

Земљопоседник је позвао Џекија да га ослободи напаста кенгура. Данас, пошто је власник великих пространа сазнао из извештаја владе да су ове животиње нешкодљиве, несигурно се чешка по глави. Али Џек остаје: шеф нема ништа против тога.

У ову пешчану пустињу ловац је довео са собом жену Мари која има тек 19 година. Џеки се размеће својом лепом женом и стално прича како ју је зарадио на коцки са једним грчким сточаром у Тибубури. Његов ловачки пас зове се „Битлс“.

Животиња има само пола лица. Другу половину му је растргао један кенгур.

Извезли смо се напоље, Џеки, Мари и „Битлс“ и ја. Само што је пао мрак. Не-

гостопримљива пустиња простирала се пред нама све док је поглед могао да допре. У „џипу“ се налазе и две велике боце с водом.

— Чак се и домороци напустили овај крај — објашњава Џек. — Ако нам се догоди неки квар, изгубљени смо...

Пошто смо прешли око 70 километара, пала је ноћ. Под светлошћу рефлектора мртво дрвеће злокобно је штрчало из тла. Онда је ловац зауставио џип и угасио мотор. Са једног осушеног дрвета нешто је пало, затим је засветлео пар очију.

— Ево га један! — викнуо је Џеки и следећег тренутка скочио је један кенгур у круг обасјан светлошћу: очи су му биле широм отворене и пуне страха.

Животиња је покушала да побегне и дугим скоковима се удаљавала. Следили смо је пуном брзином: „џип“ је бретао преко осушеног корита потока и старих пањева. Мари се од страха готово укочила и непомично гледа у кенгура који јури да би спасао живот.

— Брзо... бежи! — прошаптала је. Џек је није чуо.

Али он не може да вози и да пуца, па је зато пустио пса.

КИЉИМА

МАЛИ КЕНГУР У ТОРБИ СВОЈЕ МАЈКЕ. ХОЋЕ ЛИ УОПШТЕ ПОРАСТИ ИЛИ ЋЕ ГА СУРОВИ ЛОВЦИ УБИТИ ЗАЈЕДНО С МАЈКОМ?

— Напред, „Битлс“! Циновски скоком пас је искочио из кола. Кенгур стоји непомично обасјан светлошћу рефлектора, од страха је одузет. А онда су се зуби пса зарили у његов гркљан. Џек је узео чекињ и ударио једанпут, двапут, трипут.

ВОЖЊА ПО КОСТУРИМА

— Леп лов — насмејао се када је мртву животињу довукао. То је сасвим млади кенгур који се још превија на песку.

— Убиј га брзо, молим те! — довикнула је Мари без даха.

Џеки је слегнуо раменима а онда климнуо главом.

Почело је већ да свиће када је десету жртву унео у џип. Под зрацима сунца које је тек изишло пред нама се указала ужасна слика. Хиљаде костура кенгура. Можда је преко 20.000 животиња овде скончало. Кола са шкрипом прелазе преко њихових костију.

За Џекија је то обична слика. Не узбуђује га нимало и он мирно вози џип преко костију.

— Имали смо среће ноћас, зар не Мари?

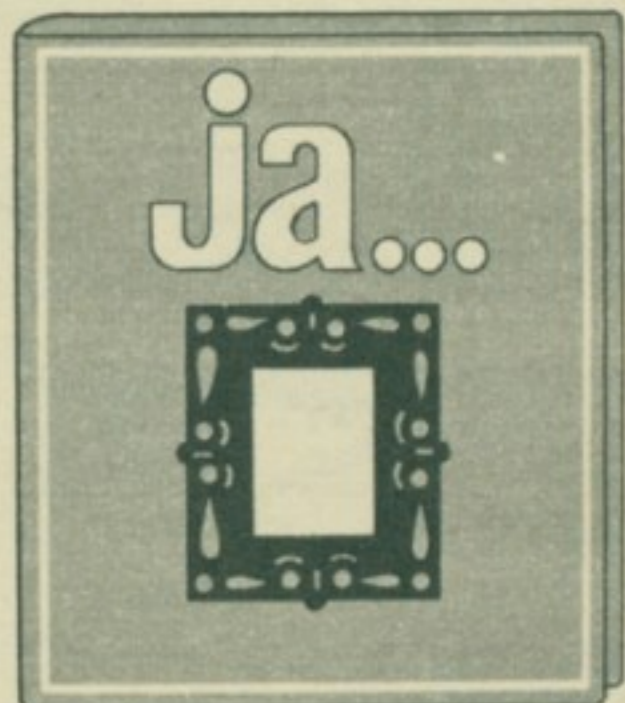
Џон Пилгер

СПЕЦИЈАЛНО ЗА ЋАКЕ!

ВЕЧИТИ СПОМЕНАР за 2700 уместо 3000 ст. д.

1. Направљена је књига која се зове ЈА. То је истовремено СПОМЕНАР, АЛБУМ ЗА ФОТОГРАФИЈЕ И ЛИЧНИ ДНЕВНИК.

2. У ову књигу лепе се током осам школских година властите фотографије и фотографије другова и породице. Уписују се успомене из школе, са распуста, излета итд.

3. Књига ће трајати неколико стотина година. Вачена је са 17. спрата „Политикиног“ облакодера; пуштен је аутобус градског саобраћаја да преко ње пређе; на њој су ручали а није се раскупусала ни запрљала!

4. „Савремена администрација“ омогућује читаоцима „Политикиног забавника“ да купе књигу ЈА по цени од 2.700 уместо по 3.000 ст. дин. (како се она продаје у књижарама).

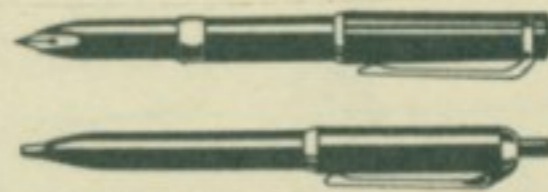
4 НАГРАДЕ

Писаћа машина ТОНС М2

Писаћа машина ТОНС М2

2 овакве гарнитуре МОНБЛАН

Ко купи ову књигу поруџбеницом учествује у извлачењу наведених награда

Изрежи и залепи на дописницу и пошаљи „Политикином забавнику“ Београд.

политикин
ЗАБАВНИК **ПОРУЏБЕНИЦА**

Овим наручујем књигу ЈА по цени од 2.700 ст. динара. Књигу ћу платити поштару кад ми је донесе (поузетом)

_____

(Име и презиме наручиоца)

_____

(Тачна адреса)

Македонска број 29.

У идућем
броју:

РИП
КИРБИ
И
ЛИЛИ

ОДМЕТНИК

СТАРИ И МЛАДИ ИНДИЈАНАЦ ИЗМЕЊАЛИ СУ ОСМЕХЕ КАД СУ ГОНИЧИ СА ПРИМА, БЕСНИ ЗБОГ НЕУСПЕХА, ИЗИШЛИ ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ...

СА ТИХ 500 ДОЛАРА ПЛАТИЋУ НАЈБОЛЕГ АДВОКАТА ДА ТЕ БРАНИ!

АНТОАНЕ, НАПРАВИО САМ ЗАПИСНИК! ПОШТО СИ МИ ТИ ПРЕДАО ГАБРИЈЕЛА, НАГРАДА ЈЕ ТВОЈА!

ПОСЛЕ ПОСЕТЕ ГАБРИЈЕЛУ КОЈИ ЈЕ У ЗАТВОРУ ЧЕКАО СУЂЕЊЕ, ФАРМЕР СМИТ УМАЛО НИЈЕ ДОЖИВЕО НЕСРЕЋУ...

ХЕЈ!

© 1969 Walt Disney Productions World Rights Reserved

СТАРИ АНТОАН И ОНАЈ ЛУКАВИ СУДСКИ ТУМАЧ... ВОЛТЕР ЧАРЛИ!

МАЛО КАСНИЈЕ, СМИТ ЈЕ СУСТИГАО АУТОМОБИЛ, АЛИ...

КРИВ ЈЕ АУТОМОБИЛ! ВОЛАН ЈЕ НЕИСПРАВАН!

ЦИЈА СУ ТО КОЛА, ЧАРЛИ?

МОЈА! КУПИО САМ ИХ ДА ОДВЕЗЕМ АНТОАНА У ВИЛЈАМСТОН... ГДЕ ЋЕ СУДИТИ ГАБРИЈЕЛУ!

А ЗНАМ И ОТКУДА ТИ НОВАЦ ЗА КОЛА!

ПА ШТА? ДАО МИ ЈЕ СТАРИ АНТОАН!

ЗАШТО СИ МУ ДАО ТАЈ НОВАЦ, АНТОАНЕ?

ДА ДОБРО ПРЕВОДИ НА СУЂЕЊУ... ДА ПОМОГНЕ ГАБРИЈЕЛУ!

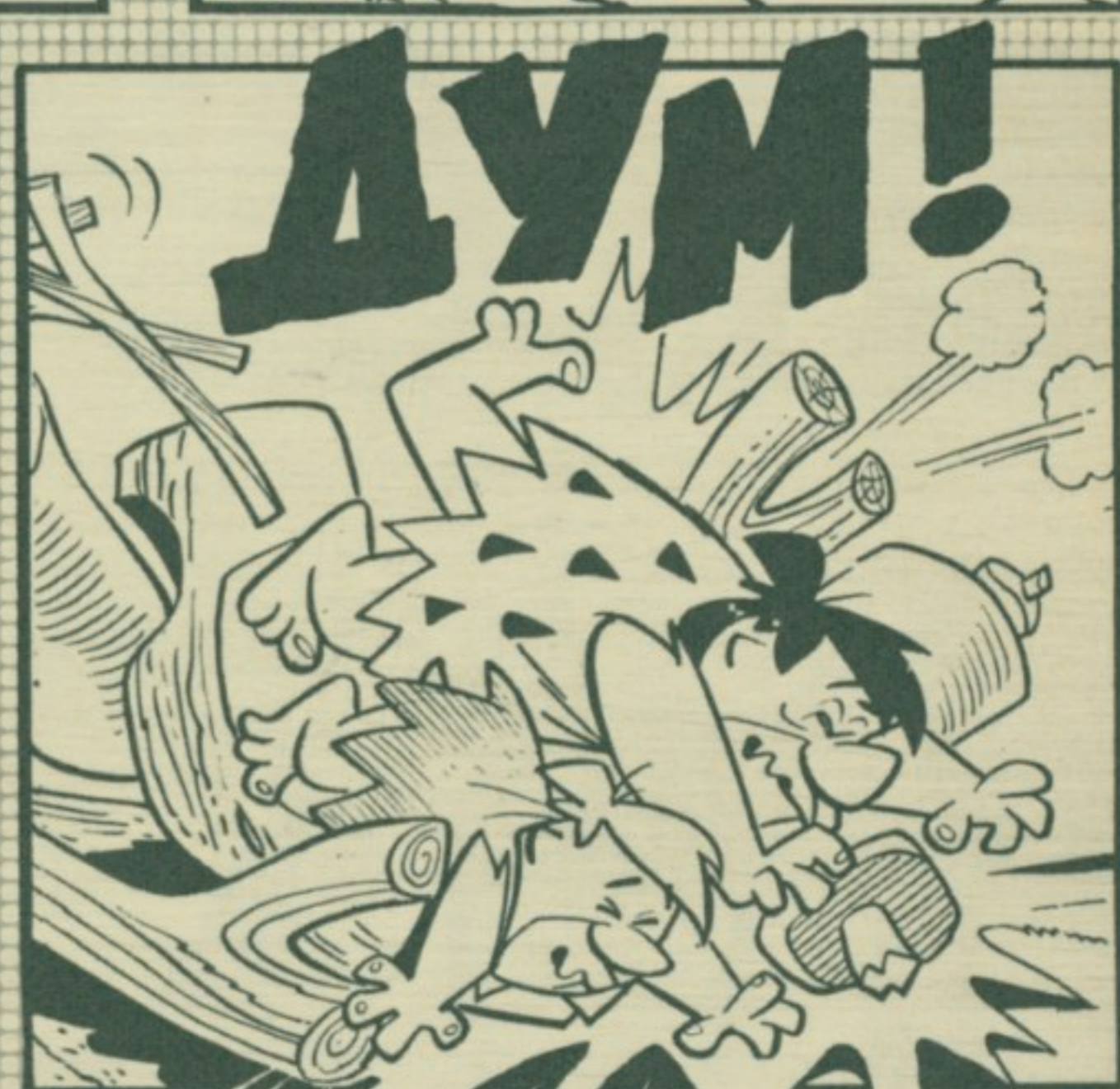
А ЧИМЕ ЋЕШ ДА ПЛАТИШ АДВОКАТА?

ЧАРЛИ КАЖЕ ДА ЋЕ ОД БИРОА ЗА ИНДИЈАНЦЕ ДОБИТИ АДВОКАТА... БЕСПЛАТНО!

ЧАРЛИ, ТИ СИ ОБИЧНА ВАРАЛИЦА!

АНТОАН ЈЕ СТАР! НЕ УМЕ ДА ВОЗИ... ШТА ЋЕ ЊЕМУ КОЛА?

ЕГИПАТ

ДАР НИЛА

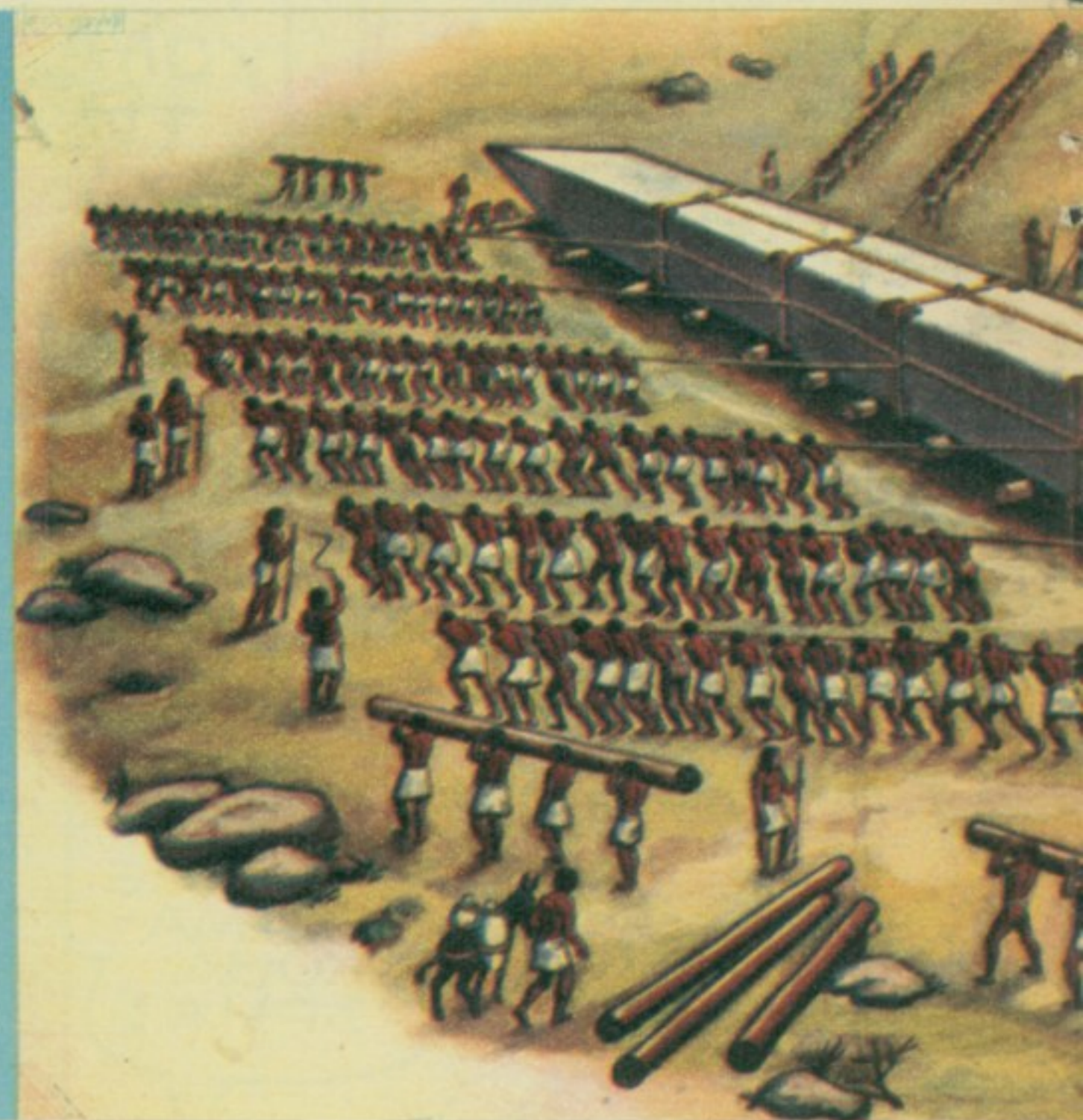
1

ЗЕМЉА ДОЊЕГ ТОКА. — Пре 5000 година на обалама доњег тока најдуже афричке реке Нила развила се блистава египатска цивилизација. Река одвајкада почетком јесени снажно надолзи и плави све пред собом, а кад се повуче оставља петнаест километара широку долину, једну од најплоднијих на свету.

3

ЦИНОВСКЕ КАМЕНЕ ИГЛЕ. — Египћани су значајније датуме из живота фараона обележавали подизањем обелиска направљених из једног комада камена. Обелиск краљице Хачепсут, на пример, висок је 29,5 а основа му је 2,65 метра. Робови вуку обелиск до Нила одакле ће реком стићи до места постављања.

4

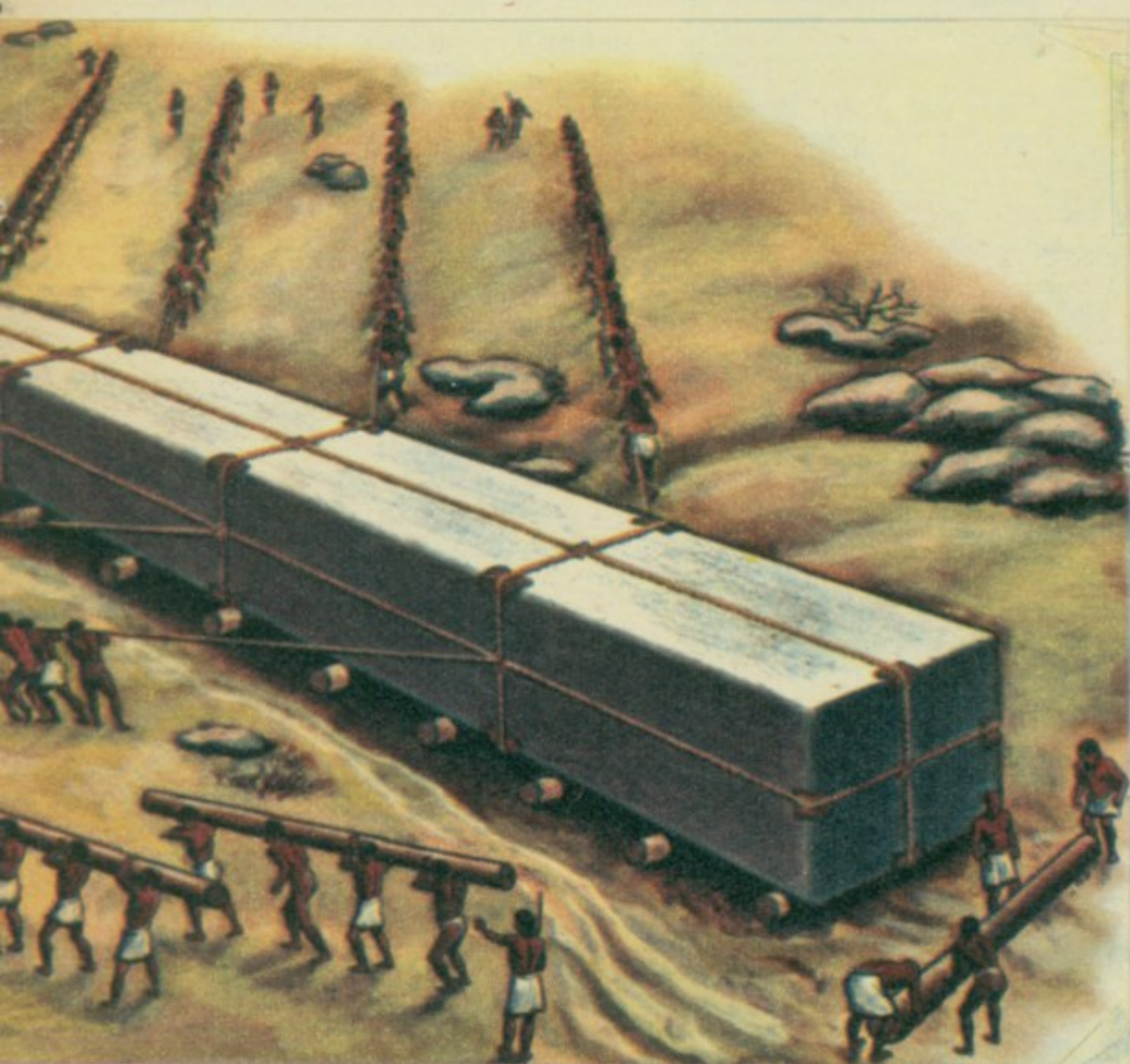
ВЕЧНИ ЖИВОТ. — Познавање египатске цивилизације почива углавном на пирамидама и њиховом садржају. Идеја о привремености овоземаљског живота била је толика да су се сви, а нарочито владари, трудили да загробни „вечни“ живот што сигурније обезбеде. Најважније је било да се тело умрлог вешто мумифицира (на насловној страни је златна маска фараона Тутанкамона) и смести у што трајнију гробницу. Фараон је у гроб носно ствари које су могле да му затребају на другом свету где је путовао праћен нарикачама.

2

УЈЕДИЊЕНО ЦАРСТВО. — Фараон Менес ујединио је 40 мањих египатских држава у моћно царство које је, под именом Старог, Средњег и Новог царства, трајало преко 3000 година. У тој држави велелепне архитектуре, сјајних уметности и изобиља богатства је припадало владару — фараону и малој групи достојанственика док су већину становника чинили робови и зависни сељаци.

5

ХАРТИЈА. — Зидови храмова и гробница, стубови, обелиски и свечани улази украшени су фрескама и рељефима који приказују сцене из живота фараона. Захваљујући тим сликама и сачуваним папирусима — првој хартији добијеној од танких слојевито положених листова истоимене биљке — познати су нам обичаји и начин живота старих Египћана. Египат су најпре заузели Персијанци, затим Грци под Александром Македонским и најзад, 30. године пре н. е. Римљани.

6

ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА МАРИНА КО ЛАЖЕ?

ТО ЈЕ, ИНСПЕКТОРЕ, СТАРИ БАР... СА АУТОМАТИМА ЗА КОШКАЊЕ И ЦУ-БОКСОМ... ПОСЕЂУЈУ ГА МЛАДИ... ГАЗДА ЈЕ ПРАВИ ДРУГАР И ЗАТО ВИХ ВАС МОЛИО...

ДОБРО, ПОБИМО!

ИСПРИЧАЈ ИНСПЕКТОРУ ШТА СЕ ДОГОДИЛО, ЕМИЛЕ!

ЕВО... ОКО ПОНОЩИ ОТИШАО ЈЕ МОЈ ПОСЛЕДЊИ ГОСТ, ЈЕДАН МЛАДИ С БРАДОМ. ПРЕ НЕГО ШТО САМ ЗАТВОРИО, ПОЧЕО САМ ДА БРОЈИМ ПАЗАР... НЕКО СЕ УВУКАО И УДАРИО МЕ У ПОТИЉАК!

ОЛОВНОМ ЦЕВИ! НАШЛИ СУ ЈЕ НАПОЛУ... БЕЗ ОТИСАКА ПРЕТИЗУ!

ОЛОВНА ЦЕВ? ИМАО САМ УТИСАК ДА МИ СЕ КУЊА СРУШИЛА НА ГЛАВУ!

СУМЊАШ ЛИ У НЕКОГ?

МОЖДА МЛАДИ С БРАДОМ... ЗОВЕ СЕ КЛОД ЛЕФЕВР... НЕКАКО ЈЕ ЧУДНО ИЗГЛЕДАО!

ПРОНАЈДИМО ГА!

КАД СУ ИНСПЕКТОР МАРИН И ШАРОН НАПУШТАЛИ БАР...

КА ЕМИЛА ИН-ИН

ИНСПЕКТОРЕ, ЕВО ЈЕДНОГ СУМЊИВОГ! ПРИВЕО САМ ГА ЈЕР МИ ЈЕ ИЗГЛЕДАО НЕШТО НЕРВОЗАН... ИМАО ЈЕ И ОВУ ТАШНУ У РУКАМА...

ПРИМЕТИО САМ ГА У УЛИЦИ ПОБЕДЕ... ПРАТИО САМ ГА ДО УЛИЦЕ МОГАДОР И ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ УМАКАО УХВАТИО ГА... ЗОВЕ СЕ ЛУДО ВАНВ, КОРЕКТОР!

У ТАШНИ САМ ИМАО ТЕРМОС И КУТИЗУ С ХРАНОМ! ЗБОГ ЧЕГА САМ ОПТУЖЕН?

НЕКО ЈЕ СКОРО УБИО ГАЗДА ОВОГ БАРА ДА ВИ ГА ПОКРАО!

СМЕШНО! БАР ЧИН-ЧИН И НЕ ПОЗНАЈЕМ! ТО НИЈЕ ЛОКАЛ ЗА МЕНЕ! ЗА ШТА МЕ ВИ СМАТРАТЕ?

У ПОЛИЦИЈИ... ТВОЈ ПРИЈАТЕЉ ЕМИЛ КАЖЕ ДА ВАНВ НИКАД НИЈЕ ДОЛАЗИО КОД НЕГА! А ШТА ЈЕ С ЛЕФЕВРОМ?

ПРИВЕЛИ СМО И НЕГА! НАРАВНО, СВЕ ОДРИЦЕ!

НИШТА НИСАМ УРАДИО! У ПОНОШ САМ СЕ ВРАТИО КУЊИ И ВАШ ПОЛИЦАЈАЦ МЕ ЈЕ ПРОБУДИО У ЗОРУ...

НАШЛИ СМО КОД НЕГА ГОМИЛУ НОВЧИЊА ОД 10 И 20 СУА!

ПА ШТА? ЈА СВАКЕ ВЕЧЕРИ ИГРАМ КОД ЕМИЛА! СИНОМ САМ БИО ДОБРЕ СРЕЂЕ И...

ШАРОНЕ, СВЕ МИ ЈЕ ЈАЧНО!

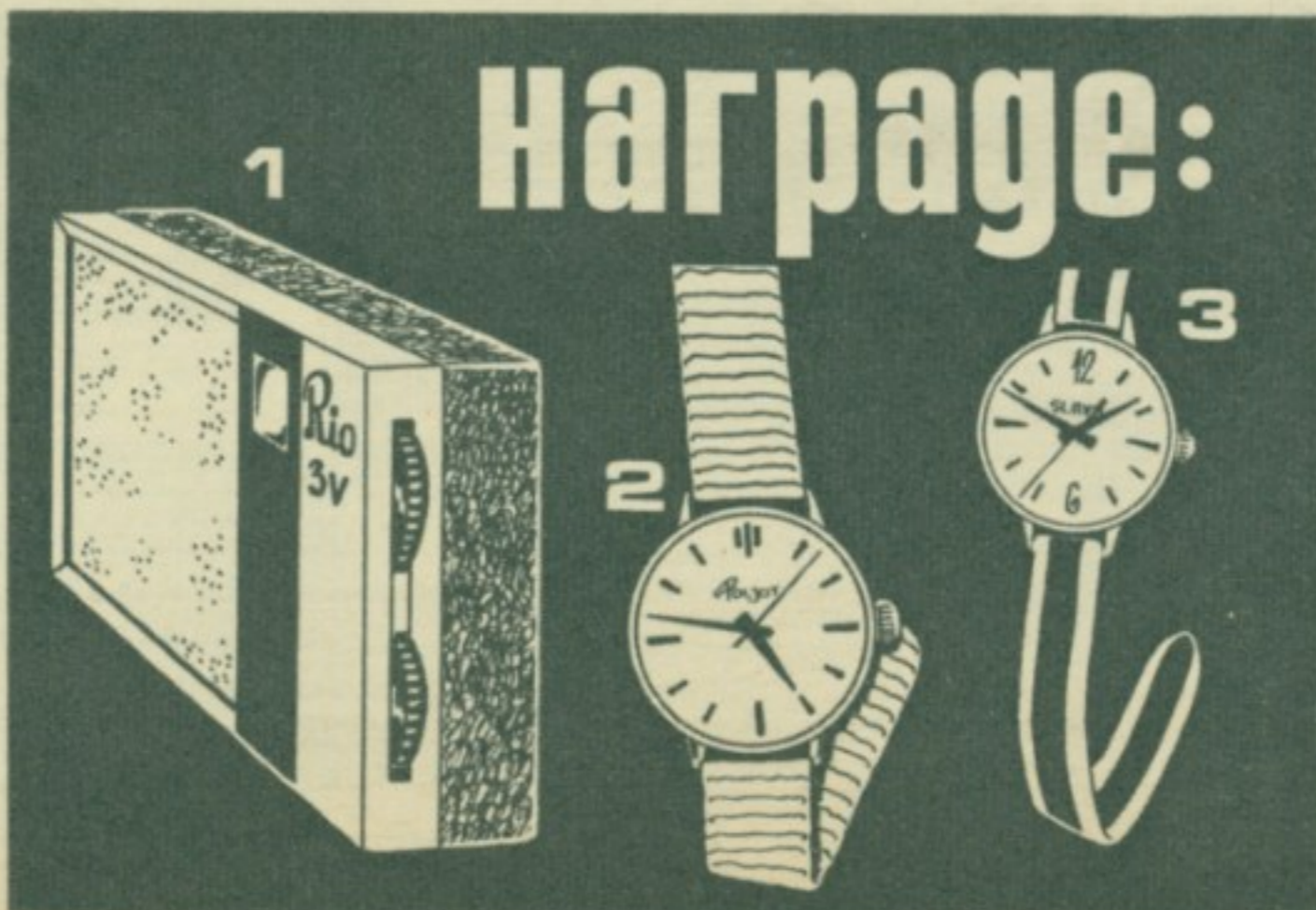
АИ ВАМА, ДРАГИ ЧИТАОЦИ? КО ЈЕ ОД ЊИХ НАПАДАЧ И ШТА ГА ЈЕ ОДАЛО?

НАГРАДНИ КОНКУРС:

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ!

КО ЛАЖЕ?

Сачувајте купон „Детектив 3“ и још један купон који ће изаћи у следећем броју. Залепите на крају конкурса сва четири купона на једну дописницу. Поред сваког купона напишите кога је инспектор Марин ухапсио у детективском задатку на који се купон односи. Дописницу с четири купона и четири одговора пошаљите „Политикином забавнику“, Македонска 29, Београд. Међу онима који на крају овог конкурса пошаљу сва четири тачна одговора извући ће се на срећу награде.

Награде:

1

2

3

● жирафа може да се креће брзином од 65 километара на час; тркачки коњ 68; антило-

па достиже 100 километара а гепард и целих 115 километара на час.

● недавно је у Војводској палати у Мантови пронађено уметничко дело ретке вредности. То је фреска италијанског сликара Пизанела насли-

кана у 15. веку. Досад су пронађене само две фреске овог чувеног сликара који је био познат по својим минијатурним сликама за медаљоне.

● лекар Ал Мараш из Париза конструисао је специјалан

апарат помоћу кога се за шест минута може да одреди врста крвне групе.

● присуство холестерола у масноћама биљног порекла први пут су открили научници института за истражива-

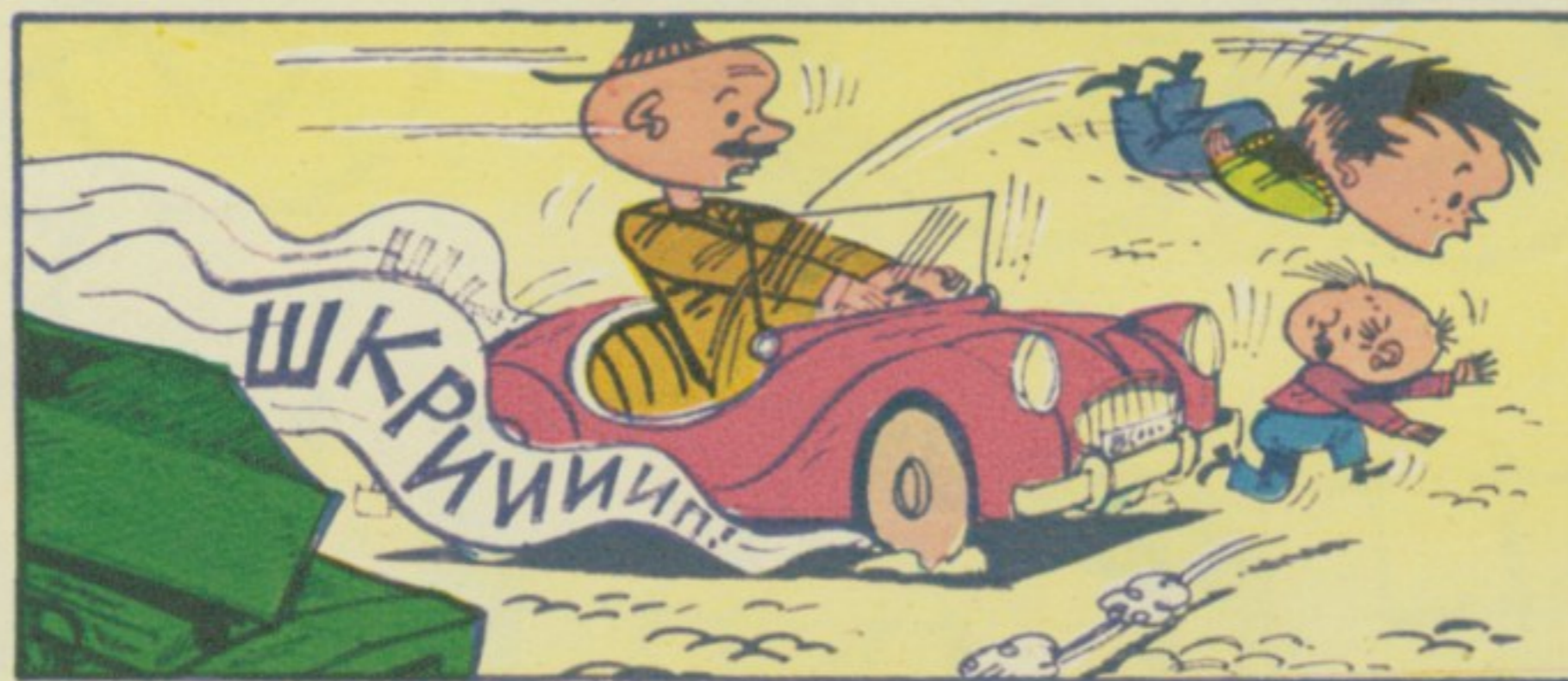

ње масноће у Минстеру у Немачкој. На тај начин они су оповргли тврђења да ових супстанци има само у масноћама животињског порекла.

● у току свог живота пчелиња матица положи два мили-

она јаја, што значи просечно два јајета у минути.

ЏОКЕЈ

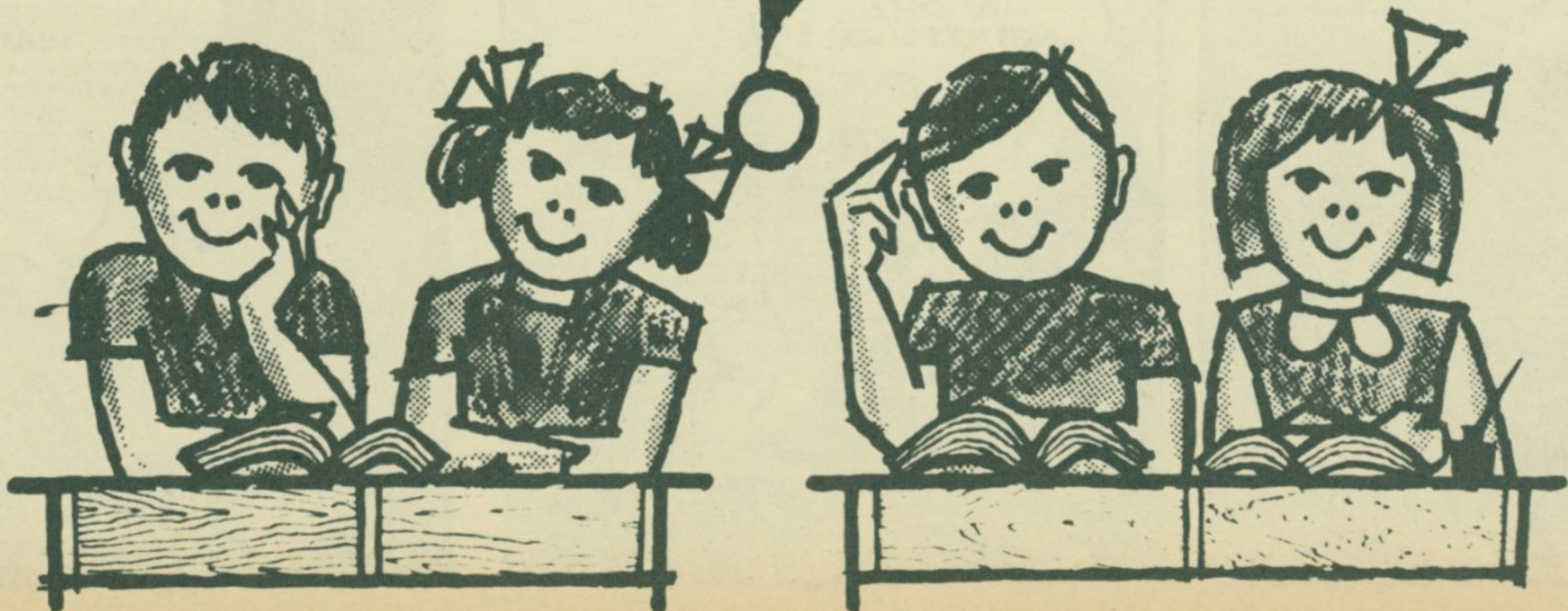
У НОВУ

РАЗРЕГ

У НОВИМ

ЦИТЕЛАМА

Ворона

ПОГЛАВИЦА СЕ ПОРАЂА

КАД СЕ ДЕТЕ РОДИ, ОТАЦ ЛЕЖЕ У ПОСТЕЉУ, ПРЕТВАРА СЕ ДА ГА ЈЕ ОН РОДИО И ДРЖИ ДИЈЕТУ

Кад је мисионар Добрихофер путовао Парагвајем кроз области насељене данас изумрлим племеном Абигона, и предвече стигао до неког насеља, запито је првог Индијанца на кога је наишао где би могао да нађе месног поглавицу.

— Поглавица је у својој колиби — одговорио му је. — Он не устаје.

„Вероватно је болестан“, помислио је мисионар и кренуо према показаној колиби. Затекао је поглавицу како лежи у високој постељи и с времена на време уздише и стење.

ЈУЧЕ САМ РОДИО

— Шта ти је? — запита га мисионар који је прилично добро знао абигонско наречје и, пошто је сам ушмркнуо бурмут, понуди њиме и поглавицу.

Поглавица је с ужасом одбио рекавши:

— Не смем да шмрчем бурмут јер сам јуче родио.

Међу Абигонима владао је обичај да после рођења детета отац легне у постељу и прави се као да га је он родио. Он уздише и стење, држи најстрожу дијету и труди се да избегава да једе све

оно што би детету могло да шкоди.

Научници су открили овај обичај, назван куваду, у централној Африци и Јужној Америци, у југоисточној Азији и на тихоокеанским острвима. Крајем прошлог века изван вид „кувада“ откривен је и у цивилизованој Европи: међу Баскима, како шпанским тако и француским, после рођења детета отац се неколико минута претвара као да не може да се поврати од болова.

Научници и данас воде расправу о смислу куваде: једни у њој виде покушај да се од новорођенчета одвуку зли духови а други — жељу очеву да покажу своја права над дететом.

У народима Мао и Јао који живе у кинеској провинцији Јунан, мајка се одмах после рођења детета прихватила свог свакодневног посла а отац би легао у постељу из које се није дизао четрдесет дана! За то време примао би посету рођака и пријатеља и уморним гласом одговарао на њихова честитања.

НЕ ЉУТИ МОРЕ!

Дуж обала Саравака, на северозападу Борнеа, број-

них острваца, крстаре чамци Ибана. Овај огранак народа Дајака за разлику од своје континенталне савременице готово читав живот проводи у чамцима, на мору. Али, пре но што ће једна породица добити новог члана, чамац пристаје уз обалу. Ту се сагради колиба-сојеница. Граде је сви чланови породице осим оца. Будући отац спава у чамцу а мајка у колиби. Дете по обичају мора да дође на свет у колиби јер треба да има комадић земље о којем ће, кад одрасте, моћи да сања за време дугих лутања морем. Али, зато ће име добити на мору, петог дана по рођењу. Тога дана отац одводи чамцем жену и новорођеног сина далеко на пучину, да се обала не види. Мајка тада замаче малишана до појаса у воду а отац му се обраћа речима:

— Погледај, то море. Море је твој дом. Буди с њим пријатељ, воли га и не љути га.

Затим се обраћа мору:

— То је мој син, рећи ћу ти његово име и ти га запамти. Прими мој дар и буди пријатељ мом сину.

И баца у море новчић изговарајући синовљево име.

ПУЦЊИ У НЕБО

Бедуин мора да се роди на песку, под врелим сунцем. Ако жена очекује принову а племе се нашло у оази, шатор будуће мајке ипак ће раширити у пустињи.

Око шатора седе мушкарци с пушкама преко колена испијајући као напрстак мале шољице јаке кафе. У шатору су будући отац и мајка.

Из шатора се чује први крик новорођенчета. Отац разпрже шаторска крила и пуца у небо. За њим пуцају и остали мушкарци. Кад се паљба стиша, шеик племена пита:

— Кажи, ко нам је дошао?

— Пастир!

Пријатељи приносе посуду с камиљим млеком, шеик је прихватила и свечано изговара:

— Нека нам буде благословен. Нека испије ово млеко и постане неуморан у лутању пустињом.

УБИЋЕШ СВОГ ЛАВА

Мали Масај се рађа у земљаној колиби, на лављој кожи. Лава је убио његов отац а колибу је подигла мајка. Доћи ће време када ће и он убити свог лава али на то треба дуго чекати: док порасте и постане снажан.

Поред њега на лављој кожи лежи копље и мали штит. Јер, он је Масај, а то значи да се рађа као ратник.

Мајка, још слаба, диже се са крзна. Старице јој помажу да малишана привеже на леђа. Посрћући, она одлази до ограде иза које је стока. Нека прво што ће новорођенче угледати буде стока јер за Масаја је она највеће благо, нека од првог дана учи како се музу краве. Бели млаз удара о дно ведра. Отац стоји мало даље као да не примећује ни жену ни сина.

Када је крава помужена, он јој стрелом отвара вену на врату, потура ведро и тамна густа крв меша се с млеком.

У мешавини млека и крви купају малишана: то ће га учинити неуловљивим и нерањивим.

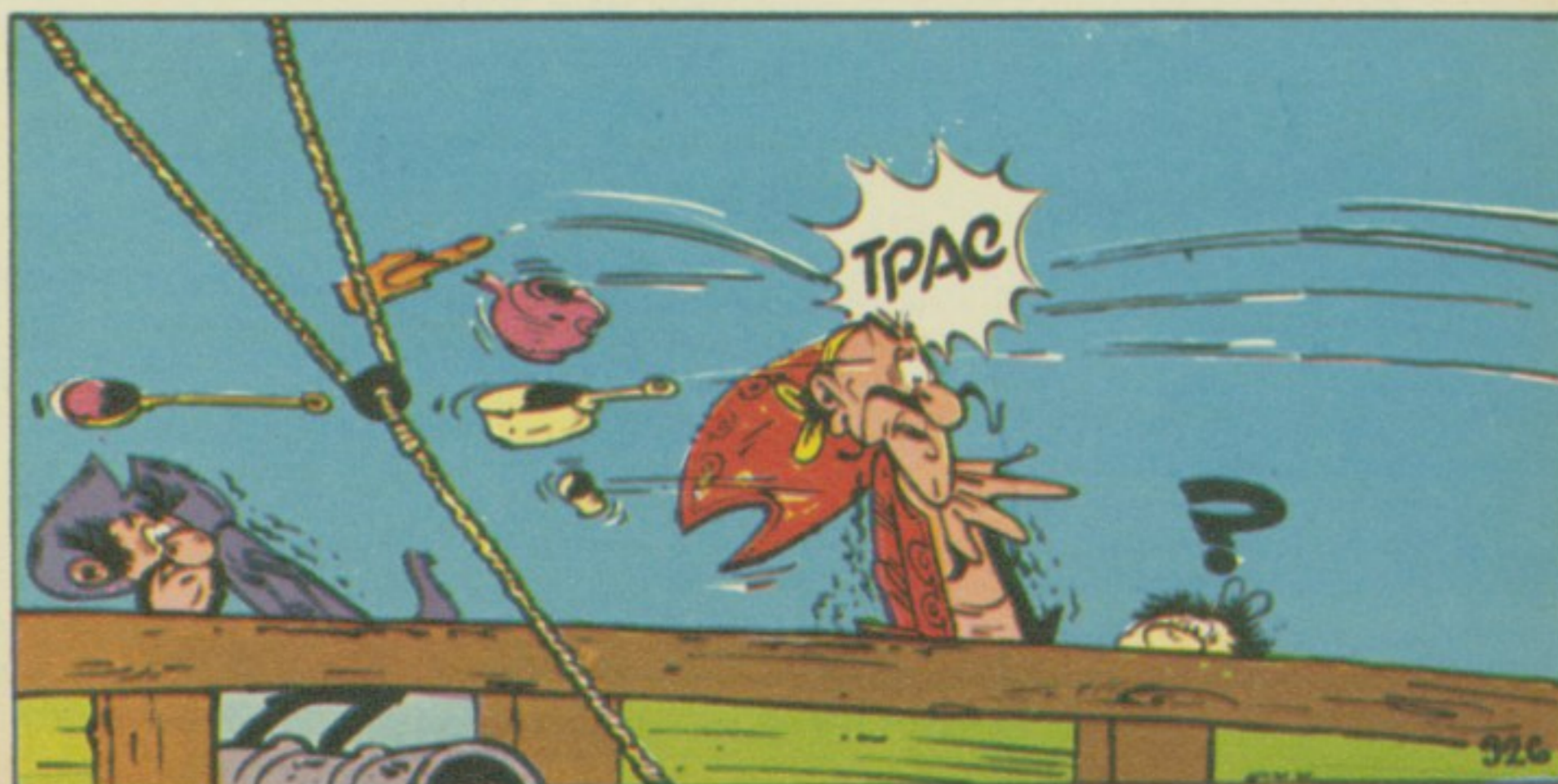
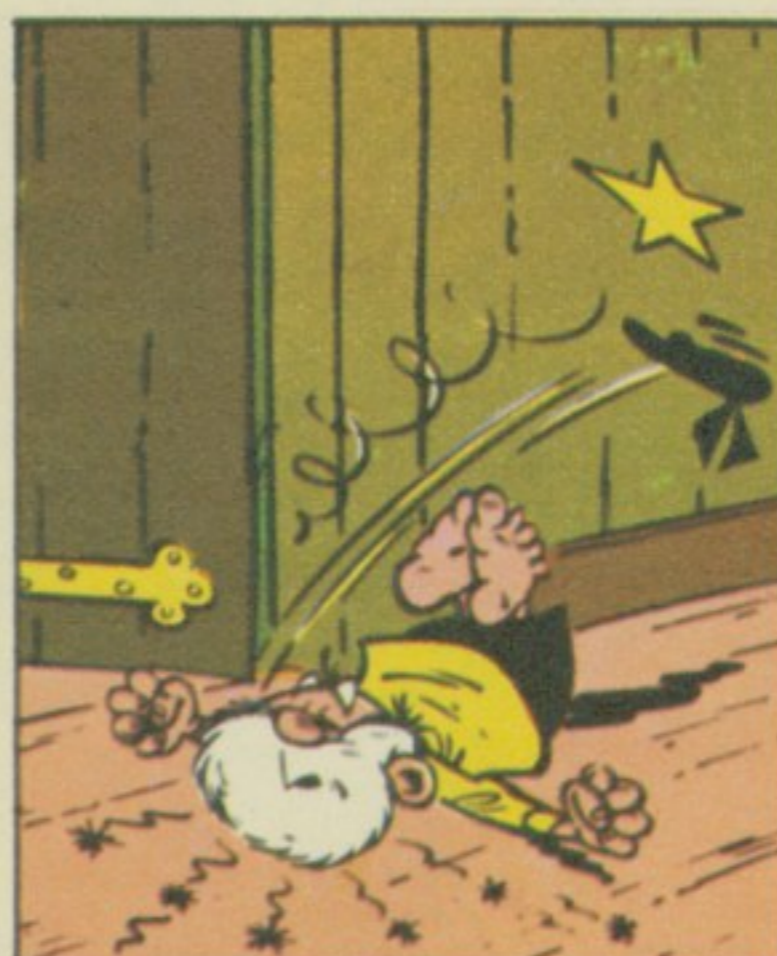
НЕ БОЈ СЕ ЗЛИХ ДУХОВА

Свет Папуанаца насељен је безбројним духовима који од првог минута дететовог живота могу да му нанесу зло. Али, ако духови угледају стражу пред улазом у колибу, неће се усудити да уђу.

Због тога, чим се дете роди, отац у пуној ратној опреми стаје на врата и чува стражу целу прву ноћ.

Ујутру ће отац положити малишана у колевку украшену чаробним шарима. Кад угледају те шаре, зли духови ће побећи плавом безобзира.

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

Ђока Радосављевић предложио да се на спојевима откопча црево за довод ваздуха и да се на брзину прикључи друго које је ишло са низводне стране мостовске конструкције, а да се телефонски кабл секиром пресеке и грубо настави са другим каблом. Овај предлог, који није морао да успе, темељно је проучен на ронилачкој барци „Златибор“, па је закључено да је то последњи могући начин спасавања. Одмах су почеле припреме за тај подухват, и

СПАСАВАЈТЕ!

Било је то 13. марта 1946. године. Совјетски и наши рониоци уз велике напоре вадиле су део по део конструкције срушеног Панчевачког моста на Дунаву који је непријатељ приликом напуштања наше земље минирао и бацао на дно Дунава.

Негде око подне на ронилачку барку „Златибор“ стигла је вест да се један руски ронилац заглавио у срушену конструкцију и тражи помоћ. То се догодило таман кад је са „Златибора“ који се налазио више уз леву обалу „Дунава“, постављено и везано уз конструкцију потопљеног моста 300 кг експлозива за разбијање једног дела великог носача моста. Сад се постављена мина није смела опалити јер би убила руског рониоца, а није се могла ни извући на површину јер би могло доћи до нежељених последица. Зато смо кабл за електрично активирање мине изнели на обалу и поред њега поставили руског стражара с пушком.

„Златибор“ је дигао ленте ре и пожурио на средњи отвор моста где је био заглављен деветнаестогодишњи руски ронилац Анатолије Симонов. Руководилац наше ронилачке екипе Славко Станојев одмах је сишао у хладну воду Дунава и пронашао заглављеног Анатолија. Извештај је гласио: гњурац се заглавио у чвориште конструкције између вертикале и дијагонале, са ногама горе а главом према дну, обе руке раширене од силног ваздуха који је у оделу, вишак ваздуха излази испод манжетни на зглобовима шаке, руке не може савити.

Станојев је наредио да пумпа која даје ваздух руском рониоцу за моменат стане како би се смањило притисак у оделу и тако покушало да је ронилац окрене у нормалан положај. Али чим је пумпа за ваздух стала, вода је кроз испусни вентил почела да продире у касигу и Анатолије је почео да виче и тражи ваздух. Покушај није успео и Ста-

нојев је изашао на површину да се договори са руским руководиоцима шта да се предузме за спасавање Анатолија. Инжењер мајор Соколов је предложио да се за једног рониоца вежу оловни утези и да се он тако оптерећен провуче кроз отвор којим је прошао Анатолије пре но што се заглавио и покуша да отпетља несрећног младића. Наш ронилац Ђока Радосављевић, брзо се обукао, затим су га оптеретили са преко 300 кг утега и два наша рониоца га повукли према дну. Али, ни овај покушај није успео.

Време је пролазило, ноћ се увелико спуштала, кошава је дувала на Дунаву како само у марту уме, а Анатолије је често преко ронилачког телефона вапио: „СПАСАВАЈТЕ! Многима од нас су и сузе потекле. Пумпу за довод свежег ваздуха непрекидно су окретала по четири руска војника, а било их преко двадесетак за тај посао. Неко од њих је једном тренутку предложио да се за Анатолија привеже сандук са 50 кг експлозива и да он умре како се не би даље мучио.

Последњи покушај

На ронилачку барку „Златибор“ стигао је и главни руководилац градње моста инжењер пуковник Колоколов. Њему су наши рониоци рекли да ће Анатолија извући макар и мртвог, али неће дозволити да се експлозивом убије. Освануо је и 14. март. Анатолије је на моменте губио свест и није се јављао преко ронилачког телефона, и када смо ми на површини већ помислили да је издахнуо, он би се опет слабим гласом јављао и молио да га спасемо. Наши и руски рониоци су се често смењивали и још на разне начине покушавали спасавање али све без успеха.

Наступила је и ноћ 14. марта када је наш ронилац

негде око пола ноћи са успехом је ваздушно црево прекопчано и причвршћено на ронилачку пумпу барке „Златибор“. До Анатолија се спустио Станојев који све време спасавања није са себе скидао ронилачко одело. Покушавао је на све начине да Анатолија истисне из чворишта конструкције и после два часа напорног рада у потпуном мраку успео је. Анатолије је излетео на површину Дунава са раширеним рукама и ногама. За тили час се нашао на палуби „Златибора“ где су му ножевима на брзину исеки ронилачко одело и свукли га. Био је у дубокој несвести, са јако отеченим рукама. Али, жив. Лекар, који је цело време спасавања био присутан, дао му је две инјекције, замотали смо га у ћебад и отпремили у болницу.

Одмах сутрадан по његовом одласку у болницу чули смо да је добро, и за неколико дана Анатолије је напустио болницу и дошао на „Златибор“ да захвали што је спасен, а нарочито Славку Станојеву и Ђоки Радосављевићу.

Ипак, није се све најбоље завршило за Анатолија. Комисија састављена од руских инжењера и ронилаца утврдила је да је за тај удес највише крив он сам, па му је одузето звање рониоца, с тим да поново у Совјетском Савезу похађа школу за рониоце. Растао се са нама Анатолије са сузама у очима и отишао у своју домовину да се дошкољује у тешком ронилачком занату.

Пре неколико година био сам са једном групом руских ронилаца који су вадиле један свој потонули шлеп из Дунава и тако кроз разговора поменуо случај од 13. марта 1946. године код Панчевачког моста. Најстарији од тих ронилаца рече ми да познаје Анатолија Симонова да и он сада ради као гњурац негде на Црном мору.

Божидар Ж. Гавриловић
ронилац у пензији,
Грачаничка 1
Београд

Тридесет седм часова руски ронилац, Анатолије Симонов осћао је заглављен у срушеној конструкцији Панчевачког моста

И
НЕ СЛУТЕЋИ
ДА ЈЕ
У ТОКУ ПУТА
БИО
ПРЕТРЕСЕН,
ЦОНИ ЈЕ
ИЗИШАО ИЗ
ВОЗА...

ГЛУПО ЈЕ ШТО САМ
РАЊЕН ПОШАО НА
ПУТ... АЛИ, ОБЕЉАО
САМ ОНОЈ ДЕВОЈЦИ
НА СМРТИ ДА ЋУ
ФИЛМ ПРЕДАТИ У
ПРАВЕ РУКЕ...

ОПРЕЗНО!
НЕ СМЕ
ПРИМЕТИ -
ТИ ДА ГА
ПРАТИМО!

ЛУК МИРА...
ТРЕБА ДА
БУДЕМ ТАМО
У ОСАМ...

МАЛО ЈЕ ТУРИСТА КОЈИ
ТАКО РАНО ИДУ ДА
ПОСЕТЕ НАЦИОНАЛНО
СВЕТИЛИШТЕ...

МАЛО КАСНИЈЕ...

РУЖНО ЈУТРО...
ПУНО МАГЛЕ...
НЕЋЕТЕ ГА
ЛЕПО
ВИДЕТИ!

ВАЖНО
ЈЕ ДА
ВИДИМ
ОСОБУ
КОЈА ТУ
ЧЕКА!

АХА! ПАЗИ ДА ГА
НЕ ИЗГУБИШ ИЗ
ВИДА! ЈА
ЋУ ПОЗВА-
ТИ ШЕФА...

БЕЗ
БРИГЕ!

ЈЕ Л' ТО
ЗБОГ МАГЛЕ...
ИЛИ ЈА ИМАМ
ТЕМПЕРАТУ -
РУ? НЕ... НЕ
МОЖЕ БИТИ...!

НИКИ?!
АЛИ... ТО ЈЕ
НЕМОГУЋЕ...
ВАС СУ ЈУЧЕ
УБИЛИ У
ТОКИЈУ!

ЈА... ЈА
САМ ЊЕНА
СЕСТРА -
БЛИЗНАКИ-
ЊА...
КУКИ!

ИЗ ТОКИЈСКЕ
МРЕЖЕ СУ МИ
ЈАВИЛИ ДА ЈЕ
НИКИ НАСТРА-
ДАЛА! ТРЕБА-
ЛО ЈЕ ДА СЕ
ДАНАС ОВДЕ
НАЂЕМО!

ТО ЈЕ РИЗИК...
АЛИ, АКО ЖЕЛИ-
МО ДА СЕ ТРА-
ГЕДИЈА ХИРО-
ШИМЕ НЕ
ПОНОВИ...

ВЕЛИКИ ЗЛАТНИК ДОБИЛА БИЉАНА УВАЛИН

Завршен је наградни конкурс „ЗЛАТНИК II“ објављен у нашем броју 923 од 5. септембра ове године. На питање уз „РАСПОРЕД ЧАСОВА како гласе „ИМЕНА ПРЕДСТАВНИКА НАРОДА““ стигло је 3227 одговора. За оне који нису дали тачан одговор објављујемо како гласе имена представника поменутих народа: 1. МЕКСИКАНАЦ; 2. ХОЛАНЂАНКА; 3. ШКОТЛАНЂАНИН; 4. ИНДИЈКА; 5. РУС; 6. ХАВАЈКА; 7. АРАБЉАНИН (АРАП); 8. АЛБАНАЦ; 9. ИНДИЈАНАЦ; 10. ШПАЊОЛКА; 11. ЦРНОГОРАЦ и 12. ЈАПАНАК.

Од оних који су тачно одговорили специјалан жири извукао је на срећу имена награђених добитника.

I НАГРАДУ: ВЕЛИКИ ЗЛАТНИК у вредности од 68.800 старих динара добила је **БИЉАНА УВАЛИН**, Моше Пијаде бр. 13, Чока;

II НАГРАДУ: МАЛИ ЗЛАТНИК у вредности од 34.400 старих динара добила је **ГОРДАНА ЈАЊИЋ**, М. Тита 105/II Врбас;

III НАГРАДУ: ДВА СРЕБРЊАКА у вредности од 15.400 старих динара добио је **ДРАГАН БУРБИЋ**, ЈНА 21, Јаша Томић, Банат.

Редакција „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ решила је да повећа број награђених и додели још 10 књига које поклања

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ „НАРОДНА КЊИГА“, БЕОГРАД, ШАФARIКОВА 11.

По једну књигу циклуса „НАРОДНЕ ПЕСМЕ“ добили су:

1. Радмило Д. Филиповић, Ж. Апостоловић 8/6, Трстеник;
2. Срђан Поповић Сељачка 35, Београд;
3. Дејан Рашков, Омладинска 80, Панчево;
4. Слађана Ристић, Ђуре Јакшића бр. 41, Ниш;
5. Ахмед Бехдуловић Пожешка н. к. 77, Београд;
6. Марко Аврамовић, Брсјачка 14, Београд;
7. Лазе Трајковски, ул. 726 бр. 43, Скопје;
8. Саша Бранковић о. шк. Ђура Јакшић, Ковин;
9. Љиљана Милединовић, Б. Кидрича 26, Осиек;
10. Славиша Благојевић, Шумадијска 13, Топола „Опленац“.

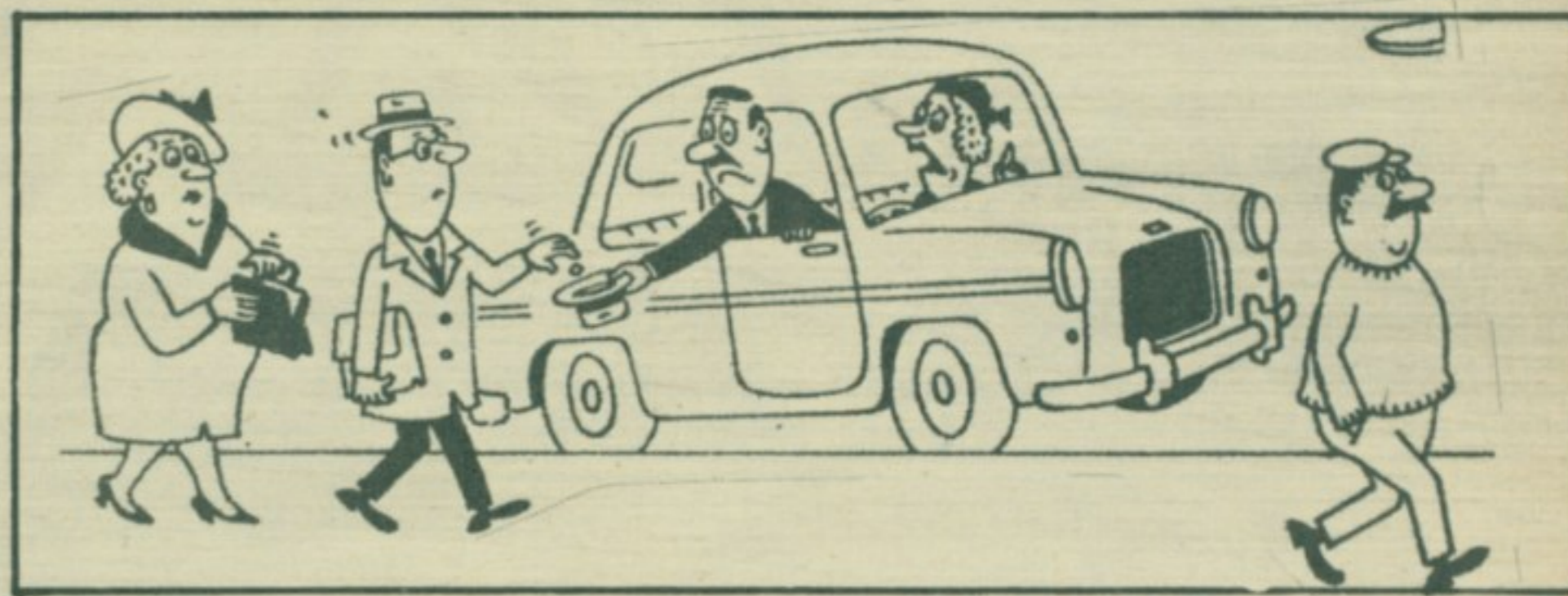
*** ** ХУМОР *** **

— Сви ћошкови у разреду били су заузети и учитељица ме је зато послала кући!

БЕЗ РЕЧИ.

Зашто не продаш кола ако већ не можеш да их издржаваш?

— Данас је дошао један нови дечак који још не зна да сам ја најјачи у разреду!

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

ЈОШ НИЈЕДАН КРОКОДИЛ НИЈЕ ИЗИШАО ИЗ СВОЈЕ КОЖЕ

(Афричка пословица)

ДЕНИСОВ ПОКЛОН УЧИТЕЉИЦИ НАЦРТАН ЈЕ ЗМАЈ!

То је у исто време и тачан одговор на питање постављено у нашем наградном конкурс: „ШТА ЈЕ НАЦРТАНО НА КЊИЗИ КОЈУ ЈЕ ДЕНИС ДАО УЧИТЕЉИЦИ?“, а објављено у броју 922 од 29. августа ове године. У тачне одговоре рачунали смо и оне дописнице на којима је писало аждаја!

На конкурс је стигло 1666 одговора. Од тачних одговора (1571) наш специјални жири извукао је на срећу имена добитника:

I НАГРАДУ — бицикл у вредности од 27.000 старих динара добио је **КИПРОВСКИ**

КОСТА ул. Максима Горког бр. 34, стан 20, Скопје;

II НАГРАДУ — гитару у вредности од 20.000 старих динара добила је **ДРАГАНА КАМПЕРЕЛИЋ**, ул. Николе Тесле 28, Владичин Хан;

III НАГРАДУ — микроскоп у вредности од 19.900 старих динара добио је **ДЕЈАН ЛЕКИЋ**, Булевар Лењина 7/5, Београд;

IV НАГРАДУ — транзистор у вредности од 15.000 старих динара добио је **ВЛАДИЦА НИКОЛИЋ**, ул. Лазе Нанчића 54, Вршац;

V НАГРАДУ — сат марке „Пољот“ у вредности од 13.800 старих динара добио је **ЗЛАТАН ВРИЧКО**, Моше Пијаде 52/1, Сарајево;

VI НАГРАДУ — фотоапарат марке „Смена“ у вредности од 12.450 старих динара добила је **ЉИЉАНА БОЖИЋ**, ул. 7 јули бр. 34, Лозница и

VII НАГРАДУ — ручни сат марке „Слава“ у вредности од 10.500 старих динара добио је **ЉУБО СОКОВИЋ**, ул. Гучка бр. 10, Чачак.

ПРИРЕДБА ЗА ЂАКЕ-ПРВАКЕ

У част почетка школске године у Крагујевцу је за ђаке-прваке организована велика приредба којој је присуствовало 2.000 малишана. Певали су им и засмејавали их: —

Бранка Веселиновић, Драган Лакловић, Славко Перовић (на слици). На крају су сви присутни добили на поклон по један примерак „Политикиног Забавника“.

Незгоде Лероја Кливија почеле су када је поштански свемирски брод број 243 којим је управљао пролазио кроз сазвезђе Сиргон. Док је контролисао курс пута, изненада је приметио да се брод загрева на забрињавајући начин и одмах успоставио везу с базом. Зачуо је глас свог шефа, слаб и удаљен:

— Опет квар!? Права је срамота какве нам лађе дају! Колико пута сам од владе тражио модернизацију возног парка! Знам како се осећаш, Кливи.

Кливи је активирао расхладне уређаје до највише тачке и обрисао зној са чела. Шеф је ипак само мислио да зна како се он осећа. Устао је и пошао у задњи део брода одакле је долазила топлота. Тамо је видео да се у 3 резервоара гориво претворило у обичну белу ужалену шљаку и да ће се ускоро слично догодити и са четвртим.

— Морћу да се спустим на планету 3-М-22 и сачекам помоћ.

— А изнад свега чувај пошту — одговорио му је шеф.

Слеји и илуви

Спуштање на 3-М-22 успело је преко очекивања, нарочито ако се има у виду да су инструменти били тако усијани да није могло да се рукује а мотори упола истопљени. Космички брод 243 лебдео је као галеб а затим је, на 10 метара од тла, треснуо као камен. Кливи је искочио кроз помоћни излаз и одбауљао стотинак метара а брод је експлодирао.

Кад је дошао к свести Кливи је видео да лежи у високој трави. Налазио се у стању веома пријатног шока. Недалеко од њега пролазила је животињца слична веверици али тамнозелене боје. Кливи је запрепашено установио да нема ни очију ни ушију. Устао је и пошао без циља.

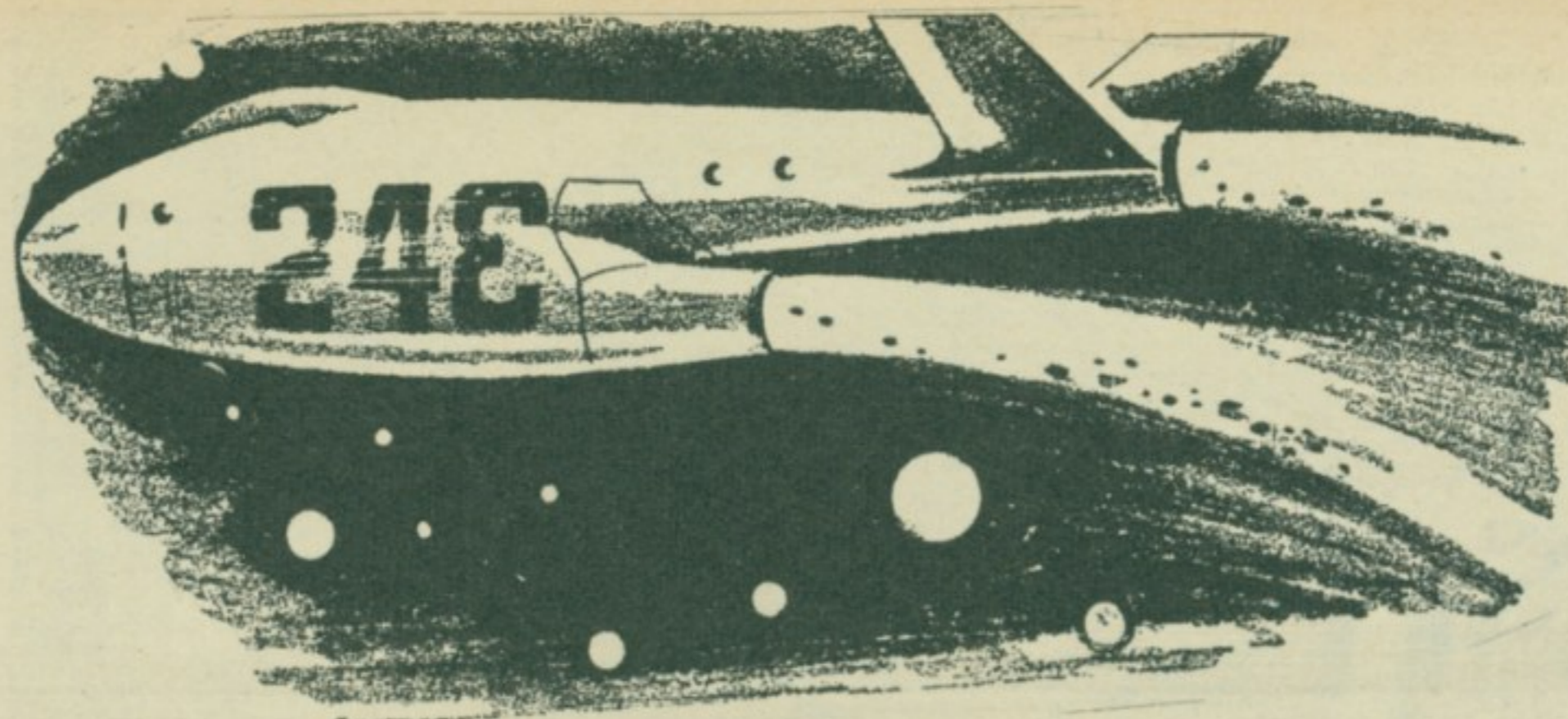
Али, у сусрет му је долазила још једна животиња, вук зелене боје. И он без очију и ушију. Док је Кливи збуњено гледао, веверица се стресла и мало узмакла а вук се окренуо око себе, скочио и појео је у три залагаја. Како је успео да је пронађе кад није могао ни да је види ни да је чује, питао се Кливи. Помоћу мириса? Сада је на мене ред! Вук је већ почео да режи Кливи се онесвестио.

Жуји ианшер

Пробудио се тек касно после подне када је сунце било ниско на хоризонту. Био је здрав и читав. Устао је и зачуо опасно режање. Нагло се окренуо и угледао жућкастог пантера без очију и ушију. Веверица и вук били су нестали. Да је остао да лежи, пантер можда не би... Чим је у мислима изговорио реч пантер, животиња се окренула према њему и почела да се приближава. Како ли је знала где се налази? Постојао је само један начин: телепатија! У делићу секунде Кливију је много штошта било јасно. И животиње су ловиле једна другу помоћу телепатије! Било је нормално што га вук није напао док је лежао онесвешћен. Тада није размишљао, или бар није мислио на таласној дужини коју је вук могао да ухвати. А можда су постојали и неки други разлози. Било како било, сада је требало изићи на крај с пантером.

Пантер је поново зарежао. Сад се налазио на 10 метара од човека.

Требало је да хитно престане да мисли на... Требало је размишља-

МИРИС МИСЛИ

РОБЕРТ ЧЕКЛИ

ЧИМ ЈЕ КЛИВИ ПОМИСЛИО НА ПАНТЕРА, ЖИВОТИЊА СЕ ОКРЕНУЛА ПРЕМА ЊЕМУ И ПОЧЕЛА ДА СЕ ПРИБЛИЖАВА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ти о нечем другом. И Кливи поче да мисли на девојке које је познавао.

Како не мислиши?

Пантер се заустави и поче да гребе земљу.

Кливи је настављао да размишља: о девојкама, космичким бродовима, планетама, девојкама, космичким бродовима, о свему изузев о пантерима.

Пантер се приближи још 2 метра.

До врага, мислио је Кливи, како да о нечему не размишља? Трудите се да мислите о камењу, стенама, људима, местима, али се мисао увек враћа пан... и ви се правите да то нисте приметили и концентришете се на љубав према баки, сећате се оца и мајке, посматрате своје ципеле.

Кливи је закључио да је намерно не размишљати о нечему исто што и покушати зауставити војску голим рукама. Схватио је да људски ум није у стању да прими тако директне и изненадне забране. Потребно је време и вежба.

Имао је још 6 или 7 метара да научи како да не мисли на...

Још увек жив

Вероватно је свака животиња имала свој мирис мисли. Веверица је емитовала једну врсту мириса, вук другу а човек трећу. Најважније питање било је: да ли су слепе и глуве животиње у стању да пронађу Кливија само када је мислио на неку одређену животињу или је његова мисао могла да буде ухваћена и кад није размишљао о нечем?

пронашао једну металну шипку и ставио је за појас испод вреће с поштом. С тим оружјем осећао се сигурније.

На оближњем пољу расло је дрвеће с гранама пуним воћа. Кливи је био гладан и појео је један плод, нешто кисео али не и неукусан. Затим се мало купао у потоку. Животиња није било нигде ни од корова. Размишљао је да је најбоље сакрити се и тако сачекати долазак космичког брода и почео је да тражи неку пећину, високо дрво, стену. Узалуд.

Двосџука ојасносџ

После подне је већ био мртав уморан. Одједном, четири вука препречише му пут. Кливи за сваки случај извади шипку и поче да мисли о себи као о вучици која тражи своје младунце. Није вредело. Вукови га опколише. Кливи тада помисли да је пантер, велики пантер који се храни вучјим месом. То их је зауставило али их није отерало. Можда није добро играо улогу пантера. Тада је одлучио да постане птица. Замислио је како лебди у ваздуху и посматра зелена благо заталасана поља.

Вукови су били збуњени. Трчали су у круг и скакали. Кливи је наставио да лебди, трудећи се истовремено да се што више удаљи. Најзад је био ван опасности. Преживео је још један дан.

Пробудио се у зору, уморан и нерасположен. Питао се шта је с космичким бродом за спасавање. Ако не дође што пре, пантер...

Уместо одговора зачу режање са своје десне стране. Зеленожути пантер гипко му се приближавао, излазећи из шипражја. Помислио је да је са вуковима много лакше изићи на крај. И погрешно је јер у том тренутку угледа у даљини обресе вукова.

Дрво и леш

У очајању Кливи помисли да је дрво високо 2 метра. У ствари, није умео да размишља као једно дрво али је чинио најбоље што је могао. Управо је био у пуном цвету. Врхом једне своје гране осетио је да су се животиње зауставиле. Није хтео да се преда. Размишљао је о

ВУКОВИ БЕЗ ОЧИЈУ И УШИЈУ НАВАЛИШЕ НА КЛИВИЈА. ОН ЗАМАХНУ МЕТАЛНОМ ШИПКОМ...

лепотама пролећа и о гнезду у својој крошњи. Мала птица слетела му је на раме. И она је била убеђена да је он право дрво. Птичица га је кључала у главу док је покушавао да остане достојанствено дрво. Али није издржао. После петнаестог ударца зграбио је металну шипку и хитно је на пантера а затим одмах опет постао дрво. Птичица је увређено одлетела.

Али, трик с дрветом није више ваљало. Пантер се бацио према њему и Кливи је помислио да је већ мртав. Пантер је оклевао. Тада је Кливи осетио да је од главе до пете леш и да се распада. Био је мртав већ данима, недељама. Заударао је. Ниједна нормална животиња не би га дотакла ни за живу главу. Кливи је искрено био убеђен да је мртав. Пантер се повлачио а за њим и вукови. Био је спасен. Знао је да може да остане леш до краја живота, само ако буде потребно...

Шумски њожар

Гледајући увис Кливи опази огромну птицу коју би на земљи звали лешинар. Птичурина се стреловито спуштала према њему. Он скочи и потрча као суманут. Ако већ треба да умре, онда то неће бити у канџама лешинара!

Пантер је напао као муња. Кливи подиже металну шипку жалећи што у близини нема дрвета на које би се попео или пушку или буктињу. Буктиња! То је решење! Кливи се запали испред саме пантерове њушке и овај се повуче болно завијајући. Затим Кливи поче да сагорева све око себе, осушену траву, закржљало дрвеће. Пантер и вукови побегоше.

Како се није раније сетио да се све животиње боје ватре!? Сада ће се он претворити у највећи пламен који је икада постојао!

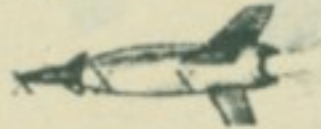
Лаки поветарац разнео га је по целом пољу. Веверице су напуштале своје кућице на дрвећу и бежале, птице су у јатима узлетале и нестајале у висинама, вукови и пантери јурили су као без главе заборављајући глад и плен. Све живо бежало је од страшног пожара.

Моћ џелејашује

Кливи је одједном схватио да поседује моћ телепатије. И затворених очију могао је да види своје тело и чује све што се дешава. Ишао је напред као пожар који гута све пред собом остављајући пустиш. Осетио је страх у свим бићима која су бежала.

А онда је осетио прве капи кише. Наставио је да гори али је киша падала све јаче. Постепено се гасио.

Животињама се полако враћала храброст. Вода је текла на све стране. Последњи Кливијеви пламенови се угасише и он уздахну и паде онесвешћен.

— ... је дивно. Ниси изгубио пошту и можда ћемо те предложити и за одликовање.

Кливи отвори очи. Шеф се нагнуо над њим пун поноса. Тек тада је приметно да лежи на кревету и схватио да се налази у космичком броду.

— Стигли смо у последњем часу. Лежао си усред најгорег шумског пожара који може да се замисли.

Кливи осети како се брод одлепљује од тла планете З-М-22. С муком се подиже и погледа кроз прозор зеленкасту измаглицу.

— Питам се само — рече му шеф — како ниси изгорео.

ТРИ ПРЕМА ЛИТИЦИ ИЗ НАД РЕКЕ!

ПОДСЕТНИК

Индијски слани кашју ораси у конзерви од (нето) 200 гр. Многи их више воле него чоколаду. Самоуслуга „Врачар“, Цветни трг. Цена 8.— дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

НОВА »ЗВЕЗДА«

Млада Радојка Шверко постала је прекиноћ звезда наше забавне музике. Све је почело случајно, заменила је Татјану Грос која је сломила ногу. Прича се и даље развија као на филму: певала је три композиције на три разна фестивала и освојила једну прву и две треће награде. Сада је награђена мелодије: „Балалајке“, „Наш свијет“ и „Оток љубави“ снимила за плочу коју је издао „Југотон“. Цена 8,50 нових динара.

naš svijet
balalajke
vrati se
otok ljubavi

РАДОЈКА ШВЕРКО

ЛЕКЦИЈЕ

ФУДБАЛА

НАСТАВНИК
РАЈКО МИТИЋ

ДОДАВАЊЕ ЛОПТЕ УНУТРАШЊОМ СТРАНОМ СТОПАЛА

При прилазу лопти стајна нога се унутрашњом страном стопала поставља уз саму лопту и управљена је у правцу предаје лопте (1). — Тело је нагнуто мало напред а слободна нога савијена уназад (1). — За разлику од удараца пуном ногом ово додавање се врши предњим делом унутрашње стране стопала. Стопало је управљено у поље а лопта се додирује делом ноге од врха палца до његовог корена (4). — После додавања слободна нога се испружа у правцу кретања лопте (5—6). — На кинограму је Драган Цајић.

ПРИМАЊЕ ЛОПТЕ ПУНОМ НОГОМ

Стајна нога је целом дужином стопала на земљи, са мало повијеним коленом. — Слободна нога је истурена напред, колена више савијено, предњи део стопала од врха палца до скочног зглоба затегнут, руке раширене (2). — При доласку лопте стопало слободне ноге повлачи се надолу. — Тело прати савијање колена стајне ноге (3). — После додира лопте са стопалом — рисом (4) играч преноси тежиште тела са стајне ноге на слободну (1). — Кад лопта падне на земљу играч наставља вођење лопте. На кинограму Мирсад Фазлагин.

ПРИМАЊЕ ЛОПТЕ ГРУДИМА

Лопта се прима грудима у мало раскораченом ставу, нешто савијеним коленима и раширеним рукама (1). — При доласку лопте на 1 м, играч више савија колена и истура груди, са рукама још раширенијим (2). — У циљу ублажавања судара играч „увлачи“ груди а истура напред рамена и руке (4). — Лопта са груди клизи надолу и напред (6). — Играч се ослања на прсте ногу да би касније наставио кретање према лопти, када она падне на земљу (7 и 8). — На кинограму Мирсад Фазлагин.

ЗАУСТАВЉАЊЕ ЛОПТЕ УНУТРАШЊОМ СТРАНОМ СТОПАЛА

Стајна нога је савијена у колелу (2). — Тело је савијено мало напред, руке одвојене од тела и нешто савијене (3). — Слободна нога, савијена у колелу повлачи се у страну да би ублажила брзину доласке лопте (4). — У моменту додира лопте са земљом, унутрашња страна стопала слободне ноге поставља се под извесним нагибом према углу доласка лопте (6). — Стопало се поставља 10 цм од земље мало изнад горње половине лопте, да лопта не би прошла испод ноге (7). — Постављање стопала ниже доводи до јачег одбијања лопте што отежава смиривање. На кинограму Мирсад Фазлагин.

ВОЛЕЈ УДАРАЦ

Стајна нога је испружена у колелу, целим стопалом на тлу, док је слободна нога савијена у колелу (1). — Тело је у засуку напред, руке су савијене у лактовима и мало раширене (2). — Ударац се пуном ногом, замахом са стране — према напред (4). — После удараца, нога „прати“ лопту (5). — Стопало стајне ноге је управљено у правцу удараца. — Рука на страни слободне ноге забације се уназад (6). — Зависно од тога на којој се висини удара лопта, толико се подиже и слободна нога. На кинограму Мирсад Фазлагин.

УДАРАЦ ГЛАВОМ ИЗ МЕСТА

Играч дочекује лопту у раскораченом ставу, десном ногом истуреном напред (1). — При доласку лопте на 1 м играч се целим телом повија уназад, колена се савијају, руке се шире у страну (2—3). — Ударац се изводи средином чела (4). — Пре додира чела са лоптом играч чини трзај према лопти затегнутим вратом тако да глава, врат и горњи део тела чине целину (5 и 6). — После удараца, тело са главом прати путању лопте, а десна нога се креће уназад чиме ударац бива јачи (8). На кинограму Мирсад Фазлагин.

ДРИБЛИНГ

С лоптом поред супарника заобилажењем и варком. — Изводи се варком (финтом) тела у једну или другу страну. — Играч води лопту управо према противнику (1). — На растојању од 2—5 м заноси горњи део тела у десну страну као да ће отићи тамо и одвлачи противника на ту страну (2). — Затим, мења правац и десном ногом унутрашњом страном стопала, преноси лопту на леву страну (4). — Прихвата је спољном страном стопала леве ноге и одлази у леву страну, десно од противника (6).

УБАЦИВАЊЕ ЛОПТЕ ИЗ АУТА

Лопта се убацује у игру рукама кад целим обимом изиђе изван уздужних линија игралишта. — При убацавању лопте мора да се стоји целим стопалима на тлу. Лопта се држи изнад главе (1). — Ноге су раширене, колена савијена, руке иду заједно са главом и трупом креће напред, а кукови уназад (7). — Колена се опружају. — После избацавања руке прате лопту а стопала ногу остају на земљи (8). — На кинограму је Мирсад Фазлагин.

Лекције су прештампане из КИНОГРАМА 2 — Фудбал, који је издало ИЗДАВАЧКО-ШТАМПАРСКО ПРЕДУЗЕЊЕ „ОБОД“ — Цетиње. Једна свеска — КИНОГРАМА стаје 250 старих динара, а комплет који садржи 8 свезака (1. Атлетика; 2. Фудбал; 3. Кошарка; 4. Гимнастика; 5. Рукомет; 6. Обука непливаца; 7. Одбојка и 8. Смуцање) стаје 2.000 старих динара. Поједине свеске као и комплетан КИНОГРАМ могу се набавити код Издавачко-штампарског предузећа „Обод“ — Цетиње или у књижари „Спортека књига“ Македонска 19 у Београду.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 13 година и идем у седми разред. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. Волим забавну и бит-музику. Инес Јужнић, Обала 8, Сарајево.

Драги пријатељу из Југославије! Желим да се дописујем с тобом. Зовем се **НАТАША ТАРАСОВА** и идем у 6. разред. Пиши ми о себи, чекам одговор. СССР, Г. Новосибирск-75, ул. Б — Хмељницкова, дом 14, кв. 3.

Имам 14 година и идем у I разред гимназије. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и из разних крајева света. Језик дописивања немачки и српскохрватски. Мој хоби је сакупљање разгледница, слика глумаца и певача и „Кандит“ маркица. Нерма Ибрамаџић, Жртва фашизма 66, Бихаћ.

Редовни сам читалац „Забавника“ и желела бих да се дописујем с другом или другарицом из наше земље и иностранства. Мој хоби је сакупљање салвета и разгледница. Волим озбиљну и бит музику. Учим енглески језик. Јелена Петровић, Братства и јединства 10, Сарајево.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм Југославије. Волим озбиљну музику и почео сам да скупљам марке (има их око 300). Имам 12 година. Миодраг Станковић, ул. Палмира Тољатија 24, Нови Београд.

Желимо да се дописујемо са друговима и другарицама из наше земље и Чехословачке, Енглеске. Језик дописивања српскохрватски, руски и енглески. Хоби нам је сакупљање: разгледница, маркица и фотографија Брижит Вардо. Оливера Величковић (14 г) Митрополита Павла Ненадовића 1, Београд и Нена Мартиновић (13 г) Митрополита Павла Ненадовића 4, Београд.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Завршила сам IV разред осн. шк. и учим француски језик. Хоби ми је сакупљање салвета, разгледница и поштанских марка. Имам 13 година. Језик дописивања српскохрватски, француски и руски. Драгана Бурић, ул. Славке Ђурђевић 31/3, Светозарево.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 14 година, идем у VIII разред основне школе „Петар Кочић“ у Инђији. Скупљам фотографије глумаца и певача. Даница Обрадовић, Фрушкогорска 101, Инђија.

Недавно сам се вратила са Јадрана из места Слано у чијем сам се кампу упознала с Блаженком и Златком Нађ. Нисам добила њихову адресу а ни оне моју, само знам то да су из Новог Сада. Желела бих да се дописујемо као и са осталим дечацима и девојчицама из целе земље. Мирјана Пачанин, ул. Хвездославова 18, Стара Пазова код Београда.

* укршћене речи *

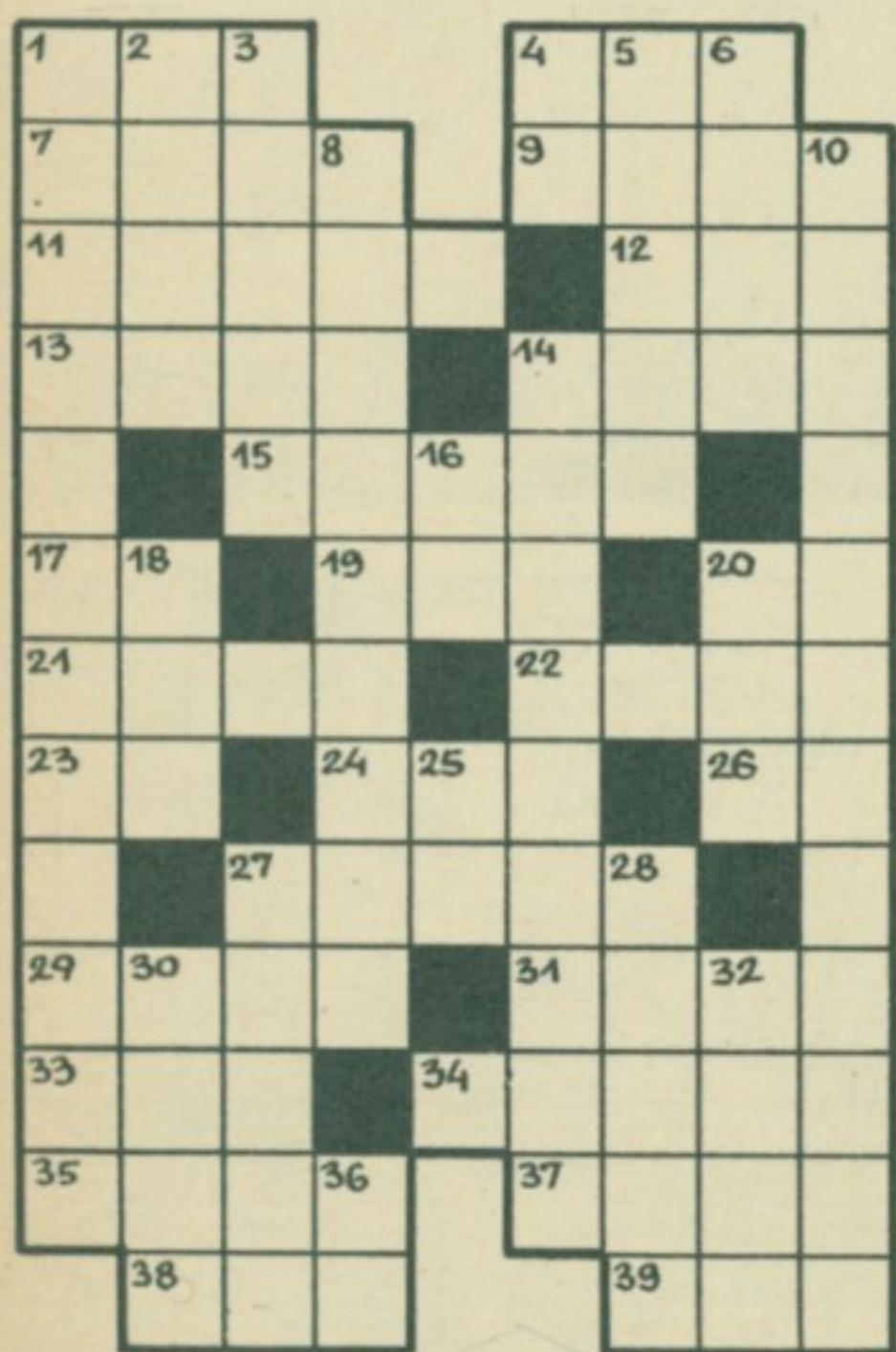
ВОДОРАВНО: 1) производ пчела, 4) неистина, 7) држава у Азији, 9) изабљене, 11) угоститељски објект 12) лична заменица, 13) мала земља у југозападном делу Арабије, 14) град у Швајцарској, 15) управљач

на аутомобилу, 17) аутомобилска ознака за Лесковац, 19) поклон, 20) истурени део копна у море, 21) аеродром у Паризу, 22) име песника Јупанчића, 23) музичка нота, 24) енглески књижевник (Сомерсет) 26) лична заменица, 27) учесник неког догађаја, 29) врста цвећа, 31) младунче једне домаће животиње, 33) жалосна врба, 34) француска књижевница (Франсоаз), 35) земљана посуда, 37) пасмина сој, (38) град у Србији, 39) бродски пилот.

УСПРАВНО: 1) име и презиме нашег савременог књижевника („Лељејска Гора“), 2) бог љубави код старих Грка, 3) трећи падеж, 4) два сугласника, 5) износ потребан да би се потпуно измирио неки дуг, 9) начин писања, стил, 8) река на Косову, 10) љубавна песма Франце Прешерна, 14) направа за мерење атмосферског притиска, 16) музичка нота, 18) дуг временски период, 20) шанац, 25) два слова, 27) речни рибари, 28) штампарски орман где стоје сандуци са словима, 30) кухињска посуда, 32) уже за хватање животиња, 36) јеврејски књижевник (Шалом).

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) кокош, 6) Ариосто, 8) Ири, 3, 9) ива, 11) компјутер, 14) ам, 15) рам, 16) ра, 17) арак, 19) са, 20) ог, 21) ре, 22) ад, 23) кафа, 25) Ив, 26) сам, 27) го, 29) манометар, 32) Ела, и, 33) ево, 34) анализа, 37) траса.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 608-1-82-1. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22.711.

МАЛА ПОШТА

СТАРЕ КЊИГЕ

Драги друже уреднице,

Пошто моја сестра и ја имамо књиге из основне школе које нам више нису потребне, желеле бисмо да их поклонимо некој школи. Књиге су добро очуване. Сигурне смо да би те књиге биле потребне некој сиромашној школи.

Јелена Здравковић,

Луја Адамича 9/II, Београд.

Драги Забавнице,

Молила бих девојчице које читају Забавник да ми изађу у сусрет:

треба да пођем у 2. основне о моја мајка нема од чега да ми купи књиге па бих молила да ми изађу у сусрет. Нека ми пошаљу од другог разреда књиге и ако су половине ја ћу бити пресрећна да могу да идем у школу.

Ђурђинка Степанчев,

Карађорђева бр. 2, барака, — Београд код Драгомировић Пере.

Позвали смо телефоном Јелену Здравковић из Новог Београда и јавили јој у каквој је девојчица Ђурђинка. Она је одмах пристала да старе књиге, сестрине и своје, сама пошаље Ђурђини (надамо се да их је већ добила). Јелени и њеној сестри можемо да кажемо да су добри другови. „Забавник“ ће и даље објављивати писма ученика који немају потребне школске књиге. Ако их ви имате, а сад вам више нису потребне, пошаљите их ономе ко без њих не може

ВЕОМА СМО ЗАДОВОЉНИ

Поштована редакцијо,

Ја и моји другови стални смо читаоци „Забавника“. Ми волимо спорт, па смо веома задовољни кад у „Забавнику“ објавите правила неког спорта или игре. Ви сте до сада објавили: ватерполо, рукомет, одбојку, бадминтон и др. Ја и моји другови смо и раније знали за ове спортове, али нисмо знали оно што смо највише желели: колико

је тешка лопта, колики јој је обим, колико је игралиште дугачко и др.

Наше заједничко питање гласи: Да ли ћете и даље наставити с објављивањем и других спортова? Били бисмо веома задовољни када бисте наставили са овом рубриком.

У име свих мојих другова поздравља вас

Златко Нанчовски,

уч. V раз. осн. шк. „И. Г. Ковачић“, Фоча, Бориса Кидрича 66/24

Драги Златко, теби и твојим друговима одговоримо кратко — и даље ћемо објављивати правила појединих спортова.

МЕТРИ А НЕ КИЛОМЕТРИ

У броју 924. нашег листа, у чланку „Град под земљом“ као потпис за највећу илустрацију стоји да се подземни град простире на 120.000 квадратних км. То је, наравно, штампарска грешка: уместо км. треба да стоји м.

АДРЕСЕ ЕНГЛЕСКИХ ЧАСОПИСА

Драги Забавнице,

Зовем се М. Александер и желео бих да се дописујем са младима из Енглеске. Стога вас молим да објавите адресу неког часописа из Енглеске или клуба преко којег бих нашао пријатеље. Имам 15 година.

Александер М.

(писмо је потписано)

Дајемо адресу два омладинска енглеска часописа (иста је за оба). Надамо се да ћете у њима наћи оно што тражите.

Tell me Why
Look and Learn
Fleetway House, Farington Str.
London E. C. 4

ПОНОВЉЕН КУПОН

У броју 924. од 12. септембра ове године техничком омашком купон за наградни конкурс „Будите детектив“ одштампан је на полеђани купона „Грбови“ тако да они наши читаоци који су хтели да учествују у оба конкурса нису могли да искористе и оба купона. Зато смо одлучили да поновимо купон број 1. из „Истраге инспектора Марина“ и тако свима који желе омогућимо да учествују у овој наградној игри.

ДЕТЕКТИВ
1

WALT
DISNEY

МИКИ

... ОПЕТ СТЕ ДОБИЛИ ПОГРЕШНА КОЛА! ВЕЋ ДВАДЕСЕТИ ПУТ!

ДА ЛИ СТЕ, МОЖДА, ВИДЕЛИ МИКИЈА? ИМАМ ЗА ЊЕГА ПРЕПОРУЧЕНО ПИСМО ... ТРЕБА ДА ПОТПИШЕ!

АХА!

... ТУ СЕ МУВА ОКО КУЋЕ!

ПРИСЕКАЋУ ДОК ГА ПРОНАЂЕТЕ!

МИКИ!

МИКИ!

МИКИ, ГДЕ СИ?

МИКИ!

НАШАО САМ ГА...

БИО ЈЕ ИСПОД АУТОМОБИЛА!

© 1968
Walt Disney Productions
World Rights Reserved